

๗๒.๖๒

{ ๗๒๒ ๓

๕.๖

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

พฤษภาคม ๒๕๔๒

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ดร. สมสุข จีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ดร. สมสุข จีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร. อรรณพ ไพธิสุข)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ ดร. สมสุข ธีระพิจิตร ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัย เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. อรรถนพ โพธิสุข และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์ กรรมการสอบเพิ่มเติม ซึ่งได้เสียสละเวลาร่วมเป็นกรรมการสอบพร้อมให้ ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สำเริง บุญเรืองรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมสร วงษ์อยู่น้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ ศลโกสม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.พ. วันชัย บุญพันธุ และอาจารย์อรุณศรี กุมุท ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์แผนกวิชาการอุดมศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกการอุดมศึกษา ภาคพิเศษรุ่น 3 ปีการศึกษา 2537 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งเป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และศาสตราจารย์ (พิเศษ) นคร สมบูรณ์วิทย์ รองศาสตราจารย์ น.พ.อรุณวงศ์ เทพชาติรี รองศาสตราจารย์ ดร.ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรีเพ็ญ ทิพยมนตรี ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตแพทย์และคำแนะนำอื่น ๆ ขอขอบคุณ คุณอารีรัตน์ ทวีลาศ คุณณัฐชวร ตั้งเสถียรชัยกุล คุณเสาวณี จันทร์น้อย ที่มีส่วนช่วยในการพิมพ์และจัดรูปแบบและขอขอบคุณนิสิตแพทย์รุ่นที่ 9 และรุ่นที่ 10 ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณคุณสุพจน์ บุญสิทธิ์ และคุณมณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์ ที่ให้ข้อมูลพร้อมทั้งคำแนะนำให้ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่ไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และสุดท้าย ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้ชีวิต อบรมสั่งสอน ให้การศึกษา ซึ่งจะนำมาพัฒนาตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่องานให้หน้าที่ต่อไป

ศุภวรรณ พันธุ์ศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	6
ความสำคัญของการศึกษา.....	6
สมมุติฐานของการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	11
การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	16
การศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังของนิสิตแพทย์.....	22
การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน.....	28
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	38
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมายของการศึกษา	61
วิธีดำเนินการศึกษา.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	70

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	83

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	49
2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	51
3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพ แวดล้อมการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน.....	53
4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ใช้ศึกษากับผลการเรียนรวมใน ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5.....	55
5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ใช้ศึกษากับเจตคติต่อ วิชาชีพแพทย์.....	56
6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์เจตคติต่อ วิชาชีพแพทย์.....	57
7 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้าน สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ในสมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์.....	57
8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ที่ใช้ศึกษากับผลการเรียนรวม ด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ.....	58
9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนหรือพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้าน ความสามารถเชิงปฏิบัติการ.....	59
10 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพ- แวดล้อมการเรียนการสอน ในสมการพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความ สามารถเชิงปฏิบัติการ.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศนั้น ภาวะด้านสุขภาพของประชาชนในประเทศมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก ในสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดโรคใหม่ๆ ขึ้น เช่น โรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจอย่างยิ่ง ทำให้ต้องสูญเสียกำลังคนในประเทศ และสูญเสียงบประมาณในการดูแลสุขภาพและการวิจัยเพื่อคิดค้นหายาและวิธีการรักษาใหม่ๆ ดังนั้น ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาทางการศึกษา ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมยังคงเป็นปัญหาหลักของประเทศที่ทุกรัฐบาลถือเป็นนโยบายในการบริหารประเทศอยู่ตลอดเวลา สำหรับทางด้านสุขภาพอนามัยของประชากชนนั้น หากรัฐบาลสามารถสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและถนนชีวิต ประชากรในประเทศ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดให้ยืนยาวสามารถประกอบคุณประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะเป็นงานที่มีคุณค่าควรแก่การสรรเสริญและสนับสนุนอย่างยิ่ง แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันประชาชนในชนบทได้รับการบริการด้านสาธารณสุขที่ขาดคุณภาพ เพราะขาดเครื่องมือทางการแพทย์ ขาดบุคลากรทางการแพทย์ และขาดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาและการยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งจะส่งผลกระทบในด้านการเสริมสร้างฐานความรู้การพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของประชาชนในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2541 : 5 - 6)

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งทางวัฒนธรรม ล้วนต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งกำลังคนที่มีประสิทธิภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2530 : 1) การจัดการศึกษาของสถาบันใดหรือหลักสูตรใด ถ้าสามารถดำเนินการให้นิสิตทุกคนสำเร็จการศึกษาได้ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยประหยัดทั้งงบประมาณ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์และเวลาที่ใช้ศึกษา แสดงว่าการจัดการศึกษาของสถาบันหรือหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพมาก (ธีระ รุญเจริญ. 2530 : 44 - 45)

การศึกษาวิชาชีพแพทย์เป็นสาขาวิชาที่ต้องอาศัยความพยายาม และความเสียสละอย่างยิ่ง ตั้งแต่บัดนี้ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาจนจบไปประกอบอาชีพ แพทย์ได้รับความคาดหวังให้เป็นบุคคลที่ทำงานเพื่อสังคม มีความรู้เป็นอย่างดี มีจิตใจเมตตา กรุณา มีความถนัดในวิชาชีพ ซึ่งความคาดหวังดังกล่าวสอดคล้องกับคุณลักษณะของแพทย์ที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานแพทย์ฝึกหัดของแพทยสภาคือ จะต้องประกอบด้วยสมรรถภาพด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้ที่จะเป็นนักเรียนแพทย์ที่ดีจะต้องเป็นบุคคลที่เพียบพร้อมไปด้วยความสามารถทางปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และความถนัดในวิชาชีพ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 ข : 2) การคัดสรรบุคคลผู้ที่มีศักยภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับวิชาชีพ ดังกล่าวเข้ามาศึกษาได้นั้น ผลที่ตามมาจะทำให้ผู้ที่เข้าเรียนมีโอกาสเรียนสำเร็จตามหลักสูตรและเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาที่สนองตอบต่อการพัฒนาประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538 : 1)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยการผลิตนิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่สังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2529 : 1) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นการลงทุนที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งการศึกษาทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์จะต้องใช้งบประมาณลงทุนต่อหัวสูงมากเมื่อเทียบกับการลงทุนทางการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (เกยูร ลิ้มทอง. 2512 : 219) ทั้งนี้โดย จะต้องยึดอุดมคติของความเป็นเลิศทางวิชาการและในขณะเดียวกัน ต้องมีแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมด้วย (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 ก : 1) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตระหนักในความสำคัญของปัญหาและตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบและสนองนโยบายของรัฐในการแก้ปัญหาทั้งในด้านการศึกษาของรัฐและแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ออกไปรับใช้สังคมเป็นจำนวนมาก แต่โดยเหตุที่ความต้องการของกำลังคนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีสูงมาก มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับเปลี่ยนนโยบายเพิ่มการผลิตบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพขึ้น (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2534 : 22)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกิดขึ้นจากคณะผู้ริเริ่มโครงการที่มีความคิดจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์ของประเทศ โดยยึดนโยบายประหยัด นำทรัพยากรของชาติที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิตแพทย์และมีความมุ่งหมายที่จะผลิตแพทย์

ออกไปรับใช้ประชากรในชนบท เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติอย่างแท้จริง โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ เริ่มต้นใน พ.ศ. 2523 และได้รับอนุมัติการจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2528 โดยมีโครงสร้างของคณะแตกต่างจากโครงสร้างของคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศไทย กล่าวคือไม่มีองค์ประกอบทางโรงพยาบาลแต่ใช้ชื่อโรงพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และสถาบันในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นสถาบันฝึกอบรมทางคลินิก (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2534 : 2) ปัจจุบัน คณะแพทยศาสตร์ได้ผลิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นแพทย์ซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงปีการศึกษา 2540 จำนวน 7 รุ่น รวมทั้งสิ้น 273 คน บัณฑิตแพทย์ที่จบการศึกษาไปแล้วประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและได้รับยกย่องจากสังคมอยู่หลายคน อาทิ นายแพทย์วรวิทย์ ดันตวิวัฒน์ทรัพย์ บัณฑิตแพทย์ รุ่นที่ 1 ได้รับยกย่องเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลดีเด่น พ.ศ. 2537 แพทย์ชนบทดีเด่น พ.ศ. 2538 และแพทย์ในชนบทดีเด่น พ.ศ. 2541 ซึ่งบัณฑิตแพทย์ผู้นี้ ได้ใช้ชีวิตพัฒนาโรงพยาบาลอุ้มผางจังหวัดตาก ซึ่งเป็นโรงพยาบาลชายแดนทุรกันดารนับตั้งแต่จบการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่ดังกล่าวได้รับการตรวจรักษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีบัณฑิตแพทย์อีกหลายคนสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นผู้บริหารโรงพยาบาลและได้รับยกย่องจากสังคม นับเป็นความสำเร็จของคณะแพทยศาสตร์ที่สามารถผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้ชนบทตามปณิธานที่ตั้งไว้ (สมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2538 : 3)

ในการจัดการศึกษานั้น มีองค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาถึงคุณภาพของการศึกษาหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากประการหนึ่งคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต (สมใจ ศรีสินรุ่งเรือง. 2529 : 190 - 192) เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพทางการศึกษา จึงทำให้นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านให้ความสนใจศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้มีสภาพเอื้ออำนวยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มากที่สุด ดังนั้น องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีความสำคัญและควรศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะด้านตัวผู้เรียน กระบวนการเรียน ด้านตัวผู้สอน กระบวนการสอน และสภาพแวดล้อมของห้องเรียน (สุวรรณา สุวรรณเชตนิยม. ม.ป.ป. : 2 - 3)

ในการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากการสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ซึ่งได้ให้ความเห็นด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ว่า ความรู้พื้นฐาน ได้แก่ วิชาชีววิทยา คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ เป็นวิชาสำคัญในการเรียนแพทย์ เพราะจะทำให้นิสิตศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีปัญหาและประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดี นอกจากนั้นการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากครอบครัวมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ มีการทะเลาะวิวาท ขาดความรักความอบอุ่น และกำลังใจก็จะมีผลกระทบต่อนิสิตแพทย์เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น หากผู้ปกครองให้การสนับสนุนในทุกด้านจะทำให้นิสิตแพทย์ไม่มีความวิตกกังวลและมุ่งแต่การเรียนอย่างเดียว (อรุณวงศ์ เทพชาติรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541.)

จากการสัมภาษณ์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการพรีคลินิก ได้รับข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า นิสิตแพทย์จะต้องมีความรู้พื้นฐานที่ได้รับมาเมื่อเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างดี เพราะจะส่งเสริมให้นิสิตแพทย์ประสบความสำเร็จในการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ดังนั้นครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้นิสิตแพทย์ ประสบความสำเร็จในการเรียน (ปานสิริ พันธุ์-สุวรรณ, เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2541.)

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ คณะแพทยศาสตร์ ให้ความเห็นว่า แรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ นิสิตที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้นจะต้องฝ่าฟันอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อและหาทางแก้ปัญหา สามารถปรับตัวได้เมื่อเข้ามาเรียน นอกจากนี้ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่อาจารย์ผู้สอน จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญแต่ละสาขาที่สอนเป็นอย่างดี มีอาจารย์ในหลากหลายสาขา มีวิสัยทัศน์ดี ปรับเปลี่ยนการสอนได้เหมาะสม ไม่เครียด ในการเรียน นิสิตแพทย์จะต้องมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย เพราะกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้ นิสิตจบการศึกษาไปเป็นคนโดยสมบูรณ์ สำหรับอาคารสถานที่ที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุน และส่งเสริมให้นิสิตแพทย์เรียนโดยไม่มีปัญหา (อรุณวงศ์ เทพชาติรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 14

กรกฎาคม 2541.) เช่นเดียวกันกับรองคณบดีฝ่ายวิชาการ พรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้สัมภาษณ์ว่า สภาพความพร้อมทางการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และอุปกรณ์การสอน ตลอดจนอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญซึ่งจะทำให้บัณฑิตได้ศึกษาสำเร็จตามความมุ่งหมาย (ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ, เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2541.) นอกจากนั้น รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ความเห็นว่า นอกจากความรู้ด้านสติปัญญาแล้ว นิสิตแพทย์จะต้องมีความอดทน กล่าวได้ว่าจะต้องมีอิทธิบาท 4 คือ มีฉันทะ คือความอดทน วิริยะ คือความเพียร จิตตะ คือมีจิตใจฝักใฝ่อยู่กับสิ่งที่กระทำ และวิมังสา คือรู้จักไตร่ตรองพิจารณา จึงจะประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ในเรื่องความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อนิสิตมาก กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่สอน เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ อาจารย์จะต้องหาวิธีการสอนที่ช่วยให้ นิสิตแพทย์ที่เรียนอ่อนได้มีความรู้ อีกด้วย (ภักตร์เพ็ญ ทิพยมนตรี รองคณบดีฝ่ายบริหาร พรีคลินิก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2541.)

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น รองคณบดีฝ่าย^{การ}พิเศษ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นบัณฑิตแพทย์ ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นเป้าหมายของการผลิตแพทย์ จะต้องมีความสมบัติขั้นต่ำตามเกณฑ์มาตรฐานของแพทยสภา คือ มีสมรรถภาพด้านพุทธิพิสัยและด้านจิตพิสัย ดังนั้นกระบวนการผลิตตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จการศึกษา จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ด้านวิชาการ มีความรู้เชิงปฏิบัติการ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพแพทย์ด้วย (อรุณวงศ์ เทพชาติ, เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541.)

ในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาต่อ แม้คณะกรรมการสอบคัดเลือกจะพยายามสร้างหลักเกณฑ์การคัดเลือกอย่างดีแล้วก็ตามแต่ก็ยังปรากฏว่า มีนักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือก เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องต้อออก หรือไม่สามารถเรียนได้สำเร็จ นับเป็นการสูญเสียเปล่าทาง

การศึกษาอย่างยิ่ง การที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมากเช่นนี้ ย่อมชี้ให้เห็นว่ามีตัวแปรบางตัวที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว (วรารภรณ์ เขียวสกุล และคนอื่น ๆ. 2529 :18) จากการศึกษางานวิจัยของ สมพงษ์ สุชีเกตุ เรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2535 - 2539 พบว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตโดยเฉลี่ยตลอดช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) คณะแพทยศาสตร์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน มีค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตในระยะเวลา 5 ปี เป็นเงิน 609,350 บาท ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงถึง 121,870 บาท (สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2540 : บทคัดย่อ)

จากการศึกษาวิจัยและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตด้านสภาพ - แวดล้อมการเรียนการสอนว่ามีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒหรือไม่ เพื่อผู้วิจัยจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ได้ผลสมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาและงบประมาณของประเทศชาติ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้นิสิตแพทย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านการเรียน และเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา นำไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถจัดเตรียมโครงการหรือกิจกรรม แก้ปัญหาให้แก่นิสิตแพทย์ได้อย่างเหมาะสม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็น

2.2.1 ผลการเรียนรู้รวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5

2.2.2 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

2.2.3 ผลการเรียนรู้รวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการเรียนของนิสิตแพทย์ ซึ่งในวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

2. ภูมิหลังของนิสิตแพทย์ หมายถึงลักษณะเฉพาะของนิสิตและสภาพโดยทั่วไปของนิสิตแพทย์ ได้แก่

2.1 ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ผลการประเมินระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์เมื่อเรียนจบในหลักสูตรการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือผ่านการสอบเทียบ ในการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประวัติการศึกษาของนิสิตแพทย์

2.2 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก หมายถึง ผลที่ได้จากการสอบเข้าเรียนวิชาเอก เพื่อวัดพื้นฐานทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะแพทยศาสตร์ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ซึ่งผู้ที่จะเข้าศึกษาในสาขาแพทย์ทั้งที่สอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัยและผู้ที่ยังสอบระบบโควต้าพิเศษจะต้องสอบ แต่ละวิชามีคะแนนเต็ม 100 คะแนน มีคะแนนรวม 5 วิชาเท่ากับ 500 คะแนน โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารการสอบของทบวงมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3 การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง หมายถึง สถานภาพที่เป็นจริงของครอบครัวที่มีต่อนิสิตแพทย์ในทุกด้าน ได้แก่ ทุนการศึกษา ความรัก ความอบอุ่น กำลังใจ การดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนให้คำแนะนำด้านวิชาการในกรณีที่ผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับสูง

3. สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่นิสิตแพทย์ประสบอยู่ซึ่งมีความสำคัญในการกระตุ้นให้นิสิตแพทย์ มีการพัฒนาศักยภาพทั้งสติปัญญา บุคลิกภาพ และความรู้ต่าง ๆ

การมีสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ดีจะหล่อหลอมให้นิสิตแพทย์มีความรู้สึกที่ดี ชื่นชอบ คุณธรรม เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไปของสังคม สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

3.1 แรงจูงใจในการเรียน หมายถึง ความปรารถนาที่จะบรรลุถึงผลสัมฤทธิ์ พยายามฝ่าฟันอุปสรรคไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งความต้องการเหล่านี้ เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำ และนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

3.2 ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน หมายถึง อาจารย์ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สถานที่เรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด หอพัก ที่พักผ่อน โรงอาหาร และอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อการสอนต่าง ๆ ที่คณะจัดไว้ให้ เพราะความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ การจัดการเรียนการสอนวิชาแพทย์ มีความแตกต่างไปจากวิชาชีพอื่น โดยการเรียนรู้แพทย์จะต้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การเรียนภาคทฤษฎีนั้น ต้องการอาจารย์ผู้มีความรู้ความชำนาญหลากหลายสาขาวิชา รู้ทันอาการของโรคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และการเรียนภาคปฏิบัตินั้นจะต้องนำความรู้ที่ได้จากทฤษฎีมาปฏิบัติกับผู้ป่วย ซึ่งนิสิตแพทย์จะต้องระมัดระวัง ซึ่งหากผิดพลาดผู้ป่วยจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

3.3 การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต หมายถึง การที่นิสิตแพทย์ได้มีส่วนร่วมหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยซึ่งกิจกรรมนั้นอาจจะจัดขึ้นโดยนิสิต คณะหรือมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมกีฬา วันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมของชมรมเกี่ยวกับ ศาสนา การออกกำลังกายอาสาพัฒนาชนบท การออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ เพราะกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการศึกษาให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรง ทำให้นิสิตแพทย์จบการศึกษาไปเป็นบัณฑิตโดยสมบูรณ์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกจุดมุ่งหมายการสอนออกเป็น 3 ประการ (Bloom, 1956 : unpagged) คือจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา การระลึกได้ จำได้ จุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ อารมณ์ ศีลธรรมจรรยา ค่านิยมต่าง ๆ และจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับทักษะ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรตาม ดังนี้

4.1 ผลการเรียนรู้รวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของนิสิตแพทย์ที่ปัจจุบันศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 6

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมที่เป็นภาคทฤษฎี ไม่รวมภาคปฏิบัติ

4.2 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ หมายถึง ความคิดเห็น ความเชื่อ การแสดงออกทาง ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ออกมาในรูปของความรู้สึก หรือพฤติกรรมที่สังเกตได้ ของนิสิตแพทย์ ที่มีต่อจรรยาแพทย์

4.3 ผลการเรียนรู้ด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็น คะแนนเฉลี่ยของนิสิตแพทย์เกี่ยวกับวิชาชีพทางการแพทย์ในรายวิชาที่ใช้ทักษะในการกระทำ หัตถการต่าง ๆ ทางคลินิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายวิชาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 6 ในเรื่องเกี่ยวกับการดูแล รักษาผู้ป่วย ทักษะในการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัย และรักษา ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะศึกษาในระดับคลินิก ได้แก่ กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการ ทางคลินิก ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก สูติศาสตร์ นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยาปฏิบัติการทางคลินิก รังสีวิทยา ปฏิบัติการทางคลินิก จิตเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก วิสัญญีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิกและ เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ เก็บข้อมูลได้จากบันทึกผลการเรียนจากงานบริการการ ศึกษา ของคณะแพทยศาสตร์

5. นิสิตแพทย์ หมายถึง นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2541

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงสร้าง หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
2. การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. การศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังของนิสิต
4. การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

1. โครงสร้าง หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์ของประเทศโดยยึดนโยบายประหยัคนำทรัพยากรที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิตแพทย์ ดังนั้นโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้ประสานงานกับวชิรพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีอยู่แล้ว เป็นสถาบันสมทบในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้นิสิตแพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับประสบการณ์หลากหลายแตกต่างจากคณะแพทยศาสตร์แห่งอื่น ๆ เช่น วชิรพยาบาลมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญการผ่าตัดหลอดเลือดหัวใจที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โรงพยาบาลตำรวจเป็นสถาบันที่จัดการเรียนการสอนนิติเวชศาสตร์ที่สมบูรณ์ที่สุด มีชื่อเสียงทางด้านการผสมเทียมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการมีบุตรยาก สามารถคิดค้นวิธีการยึดกระดูกเพื่อเพิ่มความสูงรักษาผู้ป่วยกระดูกหัก กระดูกแตก หรือมีความพิการมาแต่กำเนิด นอกจากนี้ยังมีสถาบันสมทบแห่งอื่น ๆ ในส่วนภูมิภาคที่จะช่วยให้นิสิตแพทย์ได้ศึกษาวิชาเวชศาสตร์ชุมชนได้อย่างหลากหลาย และมีประสบการณ์กว้างขวางเป็นอย่างมาก (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 1)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แบ่งการบริหารออกเป็น 17 ภาควิชา และสำนักงานเลขานุการ เป็นภาควิชาทางพรีคลินิก 5 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชาชีวเคมี ภาควิชาสรีรวิทยา ภาควิชาจุลชีววิทยา ภาควิชาเภสัชวิทยา

จัดการเรียนการสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และภาควิชาทางคลินิก 11 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ภาควิชาจักษุ ไลต นาสิก ลาริงซีวิทยา ภาควิชา จิตเวชศาสตร์ ภาควิชาพยาธิวิทยา ภาควิชารังสีวิทยา ภาควิชาวิสัญญีวิทยา ภาควิชาเวชศาสตร์ ป้องกันและสังคม ภาควิชาสูติศาสตร์ นรีเวชวิทยา ภาควิชาศัลยศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาออร์โธปิดิกส์ จัดการเรียนการสอนที่วชิรพยาบาล และภาควิชานิติเวชศาสตร์ ทำการ สอนที่สถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 1)

ในปี พ.ศ. 2530 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิจารณาเห็นว่า ควรจะมีโรงพยาบาลเป็นของตนเอง เพื่อรองรับการขยายตัวของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ และนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเริ่มโครงการศูนย์การแพทย์สมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสทรงเจริญ พระชนมพรรษาครบสามรอบ ศูนย์การแพทย์ฯ กำหนดให้สร้างขึ้นบนเนื้อที่ 250 ไร่ ในบริเวณ พื้นที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศูนย์องค์รักษ์ โดยอาคารหลังแรกของศูนย์การแพทย์นี้ เป็น อาคารโรงพยาบาลขนาด 500 เตียง สูง 19 ชั้น กำหนดแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งจะใช้ เป็นสถานที่ทำการเรียนการสอนต่อไป (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 2)

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine) เป็นการศึกษาในระดับปริญญาตรี เทียบเท่าปริญญาโท ผู้เข้าศึกษาจะต้องจบหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ประกาศนียบัตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการ เทียบเท่า และผ่านการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในวิชาต่อไปนี้ คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี วิชาฟิสิกส์ ภาษา อังกฤษ ชีววิทยา และความถนัดทางการแพทย์ ตลอดจนการสอบสัมภาษณ์และการตรวจ- ร่างกาย และอีกประเภทหนึ่งรับจากผู้ผ่านการสอบคัดเลือกตามโครงการระบบโควต้าพิเศษซึ่ง เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนในส่วนภูมิภาค ผู้เข้าสอบจะเป็นผู้ที่จบชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ซึ่งมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ดำเนินการสอบเองทั้งหมด และวิชาที่ สอบเป็นวิชาเช่นเดียวกับที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดสอบ (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 36 - 37)

โครงสร้างของหลักสูตร นิสิตจะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ จำนวน ไม่น้อยกว่า 269 หน่วยกิตดังนี้คือ หมวดวิชาบังคับพื้นฐาน 114 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดศึกษาทั่วไป 52 หน่วยกิต หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต และหมวดวิชาเอก 157 หน่วยกิต (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 36 - 37)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (คณะแพทยศาสตร์. 2527 : 1 - 2) เมื่อนิสิตจบการศึกษาเป็นบัณฑิตแล้วจะสามารถ

1. ชี้บ่งปัญหาสุขภาพของประชาชนทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อมได้ในระดับชุมชน ระดับครอบครัว ระดับบุคคล ตลอดจนสามารถอธิบายถึงสาเหตุและวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ได้

2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพทั้งทางกาย และทางจิตได้ทั้งในระดับชุมชน ระดับครอบครัว ระดับบุคคล ตลอดจนสามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยา สังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษาได้

3. บริหารองค์การให้บริการสาธารณสุข ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสภาพสุขภาพทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่ได้ นอกจากนี้ยังให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ คือ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การสุขศึกษา ทั้งภายในภายนอกองค์การ ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพและป้องกันโรค ให้บริการชั้นสูง-สาธารณสุขภายในองค์การ และสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ จัดระบบรับมอบส่งผู้ป่วยเพื่อตรวจหรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุน และนิเทศงานทางด้านวิชาการตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชาได้

4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทางสาธารณสุข แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้

5. แก้ปัญหาระดับบุคคล โดยสามารถอธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคลปกติ และผู้ป่วยได้

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพร่างกายและจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุของโรค ด้วยวิธีซักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อยุติหรือวินิจฉัยโรค ตัดสินใจให้การรักษาดิตตามผลการศึกษาและฟื้นฟูสุขภาพได้อย่างถูกต้องและทันเวลา ตลอดจนประเมินผลการรักษาและปรับปรุงแก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของผู้ป่วยคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว

6. พัฒนาตนเอง ให้มีความสามารถสูงขึ้นทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ให้ความรอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนาการรักษาพยาบาล มีคุณธรรม จริยธรรมให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรม และเสียสละ

ความสามารถขั้นต่ำสุดของบัณฑิตแพทย์ (คณะแพทยศาสตร์. 2527 : 2 - 3)

ผู้ที่จบการศึกษาในสาขาแพทย์จะต้องมีความสามารถขั้นต่ำสุดตามเกณฑ์มาตรฐาน
ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมที่ แพทยสภากำหนด ดังนี้

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาแยกแยะปัญหา รวบรวมข้อมูล ตรวจร่างกายของ
ผู้ป่วย มีความสามารถเชิงวิเคราะห์ และสังเคราะห์โดยวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนจากปกติทางรังสี
เวชศาสตร์นิวเคลียร์ ลักษณะผิดปกติที่พบในสเมียร์เลือด คลื่นไฟฟ้าหัวใจ คลื่นสมองและ
Echoencephalogram ปฏิกริยาทางวิทยาภูมิคุ้มกัน ค่าชีวเคมี และเอนไซม์ ในด้านการวินิจฉัย
โรคจะต้องมีความรู้ความชำนาญการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจและการใช้เครื่องมือ
เพื่อการวินิจฉัย ความสามารถในการด้านเวชปฏิบัติรักษา จะต้องบำบัดรักษาผู้ป่วยฉุกเฉิน รักษา
อาการได้อย่างเหมาะสมตามปัญหา แก้ปัญหาเฉพาะหน้า สามารถใช้เครื่องมือพิเศษในการ
รักษาและเลือกใช้การกระทำหัตถการต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง
2. ความสามารถในการดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดจนมีสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน
3. ความสามารถในการวางแผน ได้แก่ วางแผนทั่วไป วางแผนและดำเนินการส่งเสริม
สุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการป้องกัน รักษาหรือแก้ปัญหาโรคที่เกิดขึ้นได้
4. ความสามารถในการบริหารกิจการโรงพยาบาลชุมชน และแสดงออกซึ่งความ
สามารถในการบริหาร
5. มีอุปนิสัย เจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม โดยมีความอดทนรับผิดชอบในตัวผู้ป่วย
ผู้ร่วมงานและสังคม มีความเข้าใจในหลักการด้านเศรษฐกิจการแพทย์ เข้าใจงานในหน้าที่
ของตน ใฝ่ใจในอันที่จะหาความรู้ความชำนาญเพิ่มเติมในวิชาชีพอยู่เสมอ มีความเข้าใจและ
สนใจในระบบงานสาธารณสุขของประเทศ มีเจตคติที่ดีต่อผู้ป่วย ต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม

คุณสมบัติของนักศึกษาแพทย์ที่พึงประสงค์

การสร้างบัณฑิตแพทย์ให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ถือเป็นเป้าหมายของการผลิตแพทย์
ซึ่งเป็นไปตามคุณสมบัติขั้นต่ำสุดของแพทย์จากเกณฑ์มาตรฐานของแพทยสภา ดังนั้น กระบวนการ
ผลิตบัณฑิตแพทย์ตั้งแต่ต้นจนถึงสุดท้ายจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว
คุณสมบัติของนักศึกษาแพทย์ที่พึงประสงค์ มี 2 ลักษณะใหญ่ (ทบวงมหาวิทยาลัย.2537 ข :
20 - 21) ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านพุทธิพิสัย (Cognitive competency) ได้แก่ สมรรถภาพด้านเหตุผล (Reasoning factor) สมรรถภาพด้านความจำ (Memory factor) สมรรถภาพด้านการรับรู้ (Perceptual factor) สมรรถภาพด้านความคล่องในการใช้คำ (Word fluency) สมรรถภาพด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial factor) สมรรถภาพด้านภาษา (Verbal factor) สมรรถภาพด้านจำนวน (Number factor) สมรรถภาพด้านการใช้กล้ามเนื้อ (Psychomotor factor by performance- testing)

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective aspects) ได้แก่ มีความรับผิดชอบ มีความเจริญทางด้านจิตใจ บุคลิกภาพเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีเจตคติที่ดีต่อชุมชนและวิชาชีพ ใฝ่หาความรู้ มีความเอื้ออาทรต่อมนุษย์ สนใจสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 37)

1. ระยะเตรียมแพทย์ เป็นการศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ เช่น ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และวิชาบังคับพื้นฐานทั่วไป เพื่อเป็นรากฐานในการศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์และพฤติกรรมศาสตร์ต่อไป นิสิตจะศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นเวลา 1 ปี

2. ระยะพรีคลินิก เป็นการศึกษาวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะสาขาต่อจากระยะเตรียมแพทย์ ศึกษาเกี่ยวกับ กายวิภาคศาสตร์ ชีวเคมี สรีรวิทยา จุลชีววิทยา ปาราสิตวิทยา เภสัชวิทยา บทนำเข้าสู่คลินิก และคลินิกเบื้องต้น เพื่อให้รู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และการทำงานของส่วนนั้น ๆ เชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคและการเปลี่ยนแปลงเมื่อเกิดพยาธิสภาพ และยาต่าง ๆ ตลอดจนเตรียมความพร้อมก่อนที่จะขึ้นไปสู่ระยะคลินิก ระยะพรีคลินิกใช้เวลาศึกษา 2 ปี ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาควิชาพยาธิวิทยา และภาควิชาอายุรศาสตร์ที่วชิรพยาบาล

3. ระยะคลินิก เป็นการศึกษาวิชาทางคลินิกเพื่อให้รู้จักพยาธิกำเนิด ลักษณะทางระบาดวิทยา อาการแสดงของโรค วิธีการวินิจฉัย วิธีการรักษาและการป้องกันไม่ให้เกิดโรค ระยะคลินิกใช้เวลาศึกษา 3 ปี ที่ คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล และโรงพยาบาลสมทบอื่นๆ นิสิตที่ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในระดับชั้นปีที่ 6 แล้ว 80 % มีสิทธิ์เข้าสอบประมวลความรู้ (Comprehensive examination) เพื่อประมวลความรู้ เมื่อสอบประมวลความรู้ผ่านและได้รับการประเมินว่าผ่านทุกรายวิชาในหลักสูตรแล้ว จึงจะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต

2. การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไอแซนค์ (Eysenck, 1972 : 16) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าเป็นความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคล โดยตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจจะได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต การตรวจการบ้าน หรืออาจได้ในรูปของระดับคะแนนที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและระยะเวลาที่นานพอสมควร หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป กู๊ด (Good, 1973 : 7) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกันและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

จึงอาจสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากการเรียนรู้นั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะทราบว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ (รัตน เมืองชล, 2536 : 13)

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การศึกษาค้นคว้าในระยะเริ่มแรก ที่เกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ส่วนใหญ่ยึดทฤษฎีพื้นฐานที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อตัวแปรสำคัญทางด้านสติปัญญา (Cognitive Variables) ซึ่งได้แก่ เซวอร์ปัญญา ความถนัดทางภาษา ความสามารถในการคำนวณ เป็นต้น แต่ผลจากการศึกษาวิจัยในระยะต่อมาสรุปได้ว่า เซวอร์ปัญญามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประมาณร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 50 เท่านั้น (Brody E. B. and Brody N. 1976 ; Cattell, 1965 ; Levin, 1965 ; Tyler, 1956 และ Khan, 1969) ดังนั้น ส่วนที่นอกเหนือจากนี้ ย่อมเป็นผลมาจากองค์ประกอบ หรือปัจจัย หรือตัวแปรด้านอื่น ๆ ซึ่งการใช้คะแนนเซวอร์ปัญญาเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างแม่นยำตรง ในระยะต่อมาจึงมีผู้สนใจศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากด้านเซวอร์ปัญญา หรือศึกษาปัจจัยด้านเซวอร์ปัญญาควบคู่กันไปกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ผลการศึกษาพบว่า ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากที่มีอิทธิพลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ดังที่ ทราเวอร์ส (Travers 1958 : 396) กล่าวว่า ตัวแปรทางด้านที่ไม่ใช่ สติปัญญา เช่น การปรับตัว สภาพทางบ้าน ความสนใจ ความมุ่งมั่น ทักษะที่มีต่อสถาบันวิชาที่เรียน และอาจารย์ที่สอน ต่างก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ทราเวอร์สยังได้เน้นอีกว่าด้วยการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานั้น ถึงแม้จะออกข้อสอบได้ดีเพียงใด ค่าสหสัมพันธ์สูงสุดจะมีค่าไม่เกิน 0.7 หมายความว่า ในการทำนายนี้จะทำนายได้ถูกต้อง 50 เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือจะใช้ตัวแปรทางด้านอื่น ๆ วัด

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หรือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Academic Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใด สอดคล้องกับเชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2525: 79) ที่กล่าวว่าการวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของผู้เรียนว่า ได้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชามากน้อยเพียงใด พจน์ สะเพียรชัย (2524 : 46) ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาว่า คุณภาพของอุปกรณ์การเรียนการสอน คุณภาพของบรรยากาศในการเรียน ฐานะการเงินของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งในคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนลำเจียร บุญเรืองรัตน์ (2526 : 25) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และได้สรุปผลการศึกษาว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการสอนคือ ความรู้ก่อนการเรียน ความสนใจของผู้เรียน เวลาที่ใช้ในการเรียนและคุณภาพการสอน ในบรรดาตัวแปรทั้งหมดนี้ เวลาในการเรียนและคุณภาพการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

จากแนวคิดและผลการวิจัยต่าง ๆ ข้างต้นพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (ประหยดศรี เกื่อนศิริ. 2536 : 13)

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย

1.1 องค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ เซวาร์ปัญญา ความถนัด ความรู้พื้นฐาน หรือความรู้เดิมของผู้เรียน

1.2 องค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ความสนใจ ลักษณะนิสัยและทัศนคติในการเรียน ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง การปรับตัวและลักษณะ บุคลิกภาพ ด้านอื่น ๆ เป็นต้น

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรมของสังคม ลักษณะและบรรยากาศของสถานที่เรียน ซึ่งรวมถึงหลักสูตรและคุณภาพของการสอน

ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยยึดแนวคิดตาม ทฤษฎีของ บลูม (Benjamin S. Bloom, 1956 : unpagued.) บลูม เป็นนักการศึกษาจึงมีแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการศึกษาทางด้าน จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของผู้เรียน บลูมเชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางให้ชัดเจนแน่นอน การกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้เรียนให้ชัดเจน จะช่วยให้สร้างและจัดกิจกรรมการเรียนตลอดจน วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างถูกต้อง บลูมได้แยกประเภทของพฤติกรรมออกเป็นหมวดหมู่ การจัดหมวดหมู่ (Domain) ของบลูม เรียกว่า Taxonomy of Educational Objectives โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานที่ว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้นั้น จะปรากฏเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) จุดมุ่งหมายนี้ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้าน ความคิด ความจำ และการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งได้แก่ความรู้ ความเข้าใจการนำไปประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินผล ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ทางสติปัญญา สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากผลการเรียนรวมของนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 5

2. ด้านจิตใจ เจตคติ (Affective Domain) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ เจตคติ อารมณ์ ศีลธรรมจรรยา คุณธรรม และค่านิยมต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาการของความซาบซึ้งและความเหมาะสมในการปรับตัว ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามของนิสิตแพทย์ด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

3. ด้านทักษะ ร่างกาย (Psychomotor Domain) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว ทักษะในการทำหัตถการ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการของนิสิตแพทย์

เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ศักดิ์ สุนทรเสณิ (2528 : 2) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เป็นความสลับซับซ้อนของความรู้สึก ความต้องการ ความกลัว ความเชื่อมั่น ความลำเอียง หรือการมีอคติของบุคคลนั้นที่ได้รับมา ตลอดจนหมายถึงความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี ส่วน โสภานุพิบูลย์ และอรทัย ชื่นมนุชย์ (2518 : 26) ได้ให้ความหมายว่า เป็นระบบที่ต่อเนื่องกันซึ่งรวมถึงส่วนของการรับรู้ความรู้สึกและแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและพฤติกรรม ส่วนของการรับรู้ นี้จะประกอบไปด้วยความเชื่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งของหรือความคิดเห็นต่าง ๆ และความรู้สึก อาจเกี่ยวกับอารมณ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเชื่อด้วย ส่วน กู๊ด (Good. 1973 : 48) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่งอาจจะเป็นการต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รักเกลียด หรือกลัว ไม่พอใจ มากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ไพศาล หวังพานิช (2523 : 146) ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าว จะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

ลักษณะของเจตคติ ซอร์และไรท์ (เชิดศักดิ์ โฆวาลินธุ์. 2525 ; อ้างอิงมาจาก Shaw and Wright. 1968) อธิบายลักษณะของเจตคติ ไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นผลหรือขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการที่จะแสดงพฤติกรรม
2. เจตคติของบุคคลจะแปรค่าทั้งในด้านคุณภาพและความเข้ม โดยจะครอบคลุมช่วงของเจตคตินั้น ซึ่งจะแปรค่าได้ทั้งมากและน้อย นั่นคือ เจตคติจะมีทั้งค่าบวกและค่าลบ
3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ มากกว่าสิ่งที่กำเนิดขึ้นเองหรือเป็นผลจากลักษณะโครงสร้างภายในของบุคคลและวุฒิภาวะ
4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม
5. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าเป็นกลุ่มเดียวกัน อาจมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
6. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วจะมีลักษณะคงที่และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

องค์ประกอบของเจตคติ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 3 - 4) กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า
2. องค์ประกอบทางด้านท่าที ความรู้สึก (Affective Component) ส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่งถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ในขณะที่เกิดถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใด แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 7) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ เมื่อได้รับข้อมูลใหม่ จะทำให้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้รับประสบการณ์ตรงหรือความสะเทือนใจ เมื่อถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติไปนาน ๆ เมื่อได้รับการรักษาทางจิตเพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้องและเปลี่ยนเพื่อให้ สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่ เป็นต้น

หลักการสร้างเจตคติที่ดี ในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นั้น นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ยังจะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาเหล่านั้นด้วย เพราะเจตคติในวิชาที่เรียนมีความสำคัญ เป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน สนใจเรียน หมกมุ่นในการเรียนและแสวงหาความรู้ได้อย่างดี และหากนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ต่อวิชาที่เรียนผู้เรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2526 : 7)

จึงอาจสรุปได้ว่า เจตคติ คือความคิดเห็น ความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจแสดงให้เห็นในลักษณะทางบวก เช่น ชอบ พอใจ เห็นด้วย และในทางลบ เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย และเป็นกลาง ๆ เช่น เฉย ๆ ไม่รักไม่เกลียด พฤติกรรมนี้ไม่อาจวัดได้โดยตรง แต่สามารถสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้น ๆ

จรรยาวิชาชีพแพทย์ (สงกรานต์ นิยมเสน. ม.ป.ป. 1) กล่าวถึงความเป็นมาของ จรรยาวิชาชีพแพทย์ว่า ในสมัยโบราณผู้มีอาชีพแพทย์ได้รับความยกย่องนับถือในสังคมรองลงมา จากพระหรือนักบวชและการศึกษาวิชาแพทย์สืบต่อกันมาจากอาจารย์ไปยังศิษย์ แต่บังเอิญ แพทย์บางคนได้ประพฤติตนไม่สมควรแก่อาชีพ จึงได้มีการเกณฑ์ตั้งขึ้นไว้เพื่อเป็นการผูกมัดให้ แพทย์ประพฤติตนภายในขอบเขตและยังบังคับให้ปฏิบัติตามแนวทางต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกัน ความปลอดภัยของสังคมและเพื่อผดุงไว้ซึ่งเกียรติแห่งวิชาชีพ ดังนั้นจึงได้เริ่มมี “จรรยาสำหรับ แพทย์” ขึ้น และต่อมาอาจารย์แพทย์ให้ศิษย์ของท่านสาบานเพื่อรักษามาตรฐานวิชาชีพก่อนที่จะ ออกไปปฏิบัติงานแพทย์ เท่าที่ประวัติศาสตร์สามารถบันทึกเหตุการณ์ไว้ได้ “จรรยาสำหรับ แพทย์” เริ่มตั้งแต่สมัยบาบิโลเนียในคัมภีร์พระมหาคศาสตร์ ต่อมาสมัยโรมันเรียกว่า Hippocratic Oath เพราะว่า Hippocrates ซึ่งเป็นแพทย์ที่มีชื่อเสียงได้อบรมสั่งสอนศิษย์และตั้งเกณฑ์การ ปฏิญาณไว้สำหรับแพทย์

โฮโรบิน (Horobin, 1983 : 85 - 87) กล่าวว่า เป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความของ คำว่า “วิชาชีพ” ให้ชัดเจนได้ แต่วิชาชีพจะแตกต่างจากอาชีพทั่ว ๆ ไป คือ ระยะเวลาที่ยาวนาน มีการศึกษาหาความรู้ ลึกลงในเฉพาะสาขาและมีพฤติกรรมตามเอกลักษณ์ เฉพาะแบบโดยจะคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนผู้รับบริการมากกว่าประโยชน์ตอบแทน บุคคล ที่อยู่ในกลุ่มวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล ครู นักสังคมสงเคราะห์ และนักกฎหมาย เป็นต้น การใช้เวลาในการฝึกฝนในงานที่ยาวนานอย่างเต็มความสามารถและมีหลักวิชาการ ทำให้เกิด ความยึดมั่น ผูกพันต่ออาชีพ ประสงค์ที่จะประกอบอาชีพนั้นต่อไป โดยไม่คิดที่จะเปลี่ยนงาน และมีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะแบบเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ มัวร์ (Moore, 1970 : 3- 4) ที่กล่าวว่า ในการประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องทำงานอย่างมี ความสำนึกในความรับผิดชอบ ยอมรับบรรทัดฐานและมาตรฐานของอาชีพนั้น มีความเป็น สมาชิกภาพและได้รับการรับรองจากกลุ่ม ในด้านการศึกษาเพื่อความเป็นวิชาชีพมีพื้นฐานจาก ความในใจที่แตกต่างกันของสมาชิกในสมาคมวิชาชีพ จึงมีการศึกษาแตกต่างกันไปตามสาขา ย่อย ๆ และตามลักษณะเฉพาะของปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อสุขภาพของการบริการ จึงเกิด การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพว่าควรจะได้รับการศึกษาในระดับอุดม- ศึกษา กล่าวโดยสรุป เจตคติเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ จึงสามารถสร้างและเปลี่ยนแปลง ได้ นิสิตแพทย์จึงควรได้รับการปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพแพทย์ เพราะจะต้องมีความ รับผิดชอบในตัวผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและสังคม ตลอดจนมีความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง และ ยึดมั่นในจรรยาของวิชาชีพแพทย์

3. การศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังของนิสิตแพทย์

ในการศึกษาเล่าเรียนของนิสิต มีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิตหลาย-อย่าง ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านภูมิหลังของนิสิต องค์ประกอบทางด้านครู ผู้สอน และ องค์ประกอบทางด้านทัศนคติของผู้เรียน ในองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ องค์ประกอบด้านภูมิหลังของนิสิตเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวนิสิต อันจะส่งผลกระทบและมีอิทธิพลเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับ องค์ประกอบ อื่น ๆ ใน การศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 48)

3.1 ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (GPA จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือผลการสอบเทียบ)

บลูม (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1976 : unpagged) ให้ความสำคัญของความรู้พื้นฐานเดิมว่า เป็นสิ่งที่แสดงถึงประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการเรียนและเป็นรากฐานที่สำคัญในการเรียนที่สูงขึ้น จากการศึกษาและ วิจัยพบว่า ความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วอร์ริงตันและแกรนท์ (Worthington and Grant. 1971 : 65) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อความสำเร็จทางการเรียน ของนิสิตปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยยูทาห์ สหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบทดสอบ เอ. ซี. ที. (ACT : American College Testing) ซึ่งมีวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 11 ตัว ได้แก่ เพศ คะแนนเรียน 4 วิชาที่ได้รับใน ระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษา เกรดเฉลี่ยในมหาวิทยาลัย ความสำคัญของการตั้งเป้าหมายในการเรียนด้านสังคม รายได้โดยประมาณของครอบครัว จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ใช่ด้านวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการเลือก อาชีพในอนาคตมีความสัมพันธ์และมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียน เป็นตัวแสดงผลหรือแบ่งกลุ่ม ของผู้เรียนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความรู้และความสามารถของผู้เรียน เป็นระดับ เก่ง ปานกลาง และอ่อน (นิภา เมธาวีชัย. 2536 : 9)

3.2 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก

การรับผู้เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รับผู้มีคุณวุฒิ จบหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยจะต้องผ่านการสอบคัดเลือก บุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (สอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัย) วิชาที่สอบได้แก่ วิชาสามัญ 1 คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา และความถนัดทางการแพทย์ การสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย นอกจากนี้ ยังรับผู้ผ่านการสอบคัดเลือกโดยระบบโควต้า พิเศษจากภาคต่าง ๆ ของประเทศ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคใต้ วิชาที่สอบ ได้แก่ เคมี คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา ความถนัดทางการแพทย์ การสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย เช่นเดียวกัน สำหรับจำนวนที่รับนั้น จะรับผู้เข้าศึกษาที่ผ่านการสอบจากทบวงมหาวิทยาลัยและสอบโดยระบบโควต้าพิเศษ อย่างละ กึ่งหนึ่ง (คณะแพทยศาสตร์. 2539 : 2 - 3)

ความเป็นมาของการสอบโดยระบบโควต้าและการสอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัย มีดังนี้ การรับนิสิตแพทย์ที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยโดยระบบโควต้าพิเศษเกิดขึ้นโดยเหตุผลที่ว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ มาจากครอบครัวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคจึงได้มีนโยบายที่จะกระจายโอกาสทางการศึกษา ให้แก่ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนในท้องถิ่นที่ทางมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตั้งอยู่เพิ่มมากขึ้นเพื่อพัฒนาภูมิภาคของตน จึงได้มีการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยโดยระบบโควต้าพิเศษขึ้น (วรารณ บวรศิริ. 2526 : 22) การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคโดยระบบโควต้า ได้เริ่มขึ้นเป็น ครั้งแรกใน พ.ศ. 2512 โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นเริ่มรับจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ คะแนนสูงสุด 5 เปอร์เซนต์แรก โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เริ่มรับนักศึกษา ในระบบนี้ครั้งแรกใน พ.ศ. 2514 โดยรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้คะแนนสูงสุด 10 เปอร์เซนต์แรก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เริ่มรับครั้งแรกใน พ.ศ. 2516 โดยรับ 10 เปอร์เซนต์แรกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้คะแนนสูงสุด ต่อมาได้มีการขยายการรับนักศึกษา ด้วยระบบนี้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น เฉลี่ยประมาณ 45 - 50 เปอร์เซนต์ ของจำนวนนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะรับได้ทั้งหมด ในระยะต่อมากการรับนักศึกษาด้วย ระบบนี้จะต้องมีการสอบคัดเลือกซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะเป็นผู้ออกข้อสอบและกำหนด รายละเอียดในการสอบคัดเลือกเอง โดยมีวิชาที่สอบคล้ายกับการสอบคัดเลือกรวมโดยทบวงมหาวิทยาลัย (วรารณ บวรศิริ. 2526 : 22 - 24)

ในปีการศึกษา 2524 มีสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการสอบคัดเลือกโดยระบบโควต้าของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากนั้นมหาวิทยาลัยอื่นๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตธนบุรี ได้รับนักศึกษาโดยตรงจำนวนหนึ่งโดยใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกับมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค (วราภรณ์ บวรศิริ. 2526 : 22 - 23)

ดังนั้น ผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จะสอบแข่งขันกันเองในแต่ละภาค เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาโดยระบบโควต้าจะครอบคลุม 17 จังหวัดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาโดยระบบโควต้าจะครอบคลุม 16 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคโดยระบบโควต้าจะกระทำกันในระดับจังหวัด ทั้งนี้ ในการคัดเลือกระบบโควต้าจะต้องยึดหลักคือ จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าเรียนไม่ควรเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละสถาบันรับเข้าเรียน และหาวิธีการป้องกันมิให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกในระบบโควต้าพิเศษแล้ว ไปสมัครสอบรวมซ้ำอีก นอกจากนั้นจะต้องยึดหลักการกระจายโอกาสของการศึกษาให้ทั่วถึงและสนองต่อการพัฒนาของท้องถิ่นโดยการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษและการให้ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ยากจน (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2531 : 13) และในปีการศึกษา 2540 มีมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดรับนักศึกษาจากโควต้าพิเศษจำนวน 19 แห่งทั่วประเทศ (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2540 : 1)

การคัดเลือกนักศึกษาแพทย์โดยระบบโควต้า เกิดจากปัญหาการขาดแคลนแพทย์ในชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญ การคมนาคมไม่สะดวก และสภาพของเศรษฐกิจในท้องถิ่นไม่ดีขึ้นอันเป็นปัญหาสำคัญในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน แม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่างๆ สามารถผลิตแพทย์จำนวนไม่น้อยทุกปีอยู่แล้วก็ตาม แต่ความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ และกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้จัดการในด้านการแพทย์ยังประสบปัญหานี้อยู่ กล่าวคือประชาชนในส่วนภูมิภาคยังไม่ได้รับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขเท่าที่ควร ในการที่จะแก้ปัญหานี้ มีสมมติฐานประการหนึ่งว่า หากมีวิธีการคัดเลือกที่เหมาะสมและคัดเลือกได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจากท้องถิ่นๆ มารับการศึกษาแล้วอาจมีส่วนแก้ปัญหาดังกล่าวได้ นอกจากนั้นการกระตุ้นให้ท้องถิ่นๆ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาก็มี

ความสำคัญมีใช่น้อย ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแพทย์ในชนบทและเพิ่มโอกาสแก่ชาวชนบทที่มีความสามารถและความเหมาะสมได้เข้ามาศึกษาวิชาแพทย์และกลับไปรับใช้ชนบทอันเป็นท้องถิ่นเดิมของตน (วรารักษ์ เอี้ยวสกุล และคนอื่น ๆ. 2529 : 15)

การรับนิสิตเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยการสอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัยมีความสำคัญมาก เพราะหากนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมีคุณภาพสูงแล้วย่อมจะทำให้ได้บัณฑิตที่มีประสิทธิภาพมีคุณภาพสูงและเกิดการสูญเสียไปทางการศึกษาน้อย อย่างไรก็ตามการคัดเลือกต้องมีหลักเกณฑ์ที่ได้มาตรฐานในอันที่จะให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคนและเกณฑ์ดังกล่าวก็ต้องสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่คัดเลือกเข้ามาได้ด้วย (วรารักษ์ เอี้ยวสกุล และคนอื่น ๆ. 2529 : 8)

เมื่อมหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดในการรับนักศึกษา ในขณะที่นักเรียนต้องการเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นจำนวนเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการคัดเลือกเพื่อให้ได้คนที่เข้ามาเรียนแล้วประสบความสำเร็จไปโดยใช้เวลาสั้นที่สุดเท่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ (วิจิตร ศรีธำณ. 2527 : 24) การสอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย เกิดขึ้นเมื่อ ปี 2503 โดยแต่เดิม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดสอบคัดเลือกนักศึกษาของแต่ละสถาบันเอง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาไม่จำกัดจำนวน แต่ในปีการศึกษา 2503 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปลี่ยนนโยบายการรับนักศึกษาเข้าเรียนโดยจัดให้มีการสอบคัดเลือกอีกแห่งหนึ่งด้วย ในปีการศึกษา 2504 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยมหิดลได้เริ่มการสอบรวมโดยมีสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นศูนย์ประสานงาน ปีการศึกษา 2505 จึงมีสถาบันอุดมศึกษาอีก 6 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาลัยวิชาการศึกษา และวิทยาลัยช่างก่อสร้าง เข้าร่วมในการสอบคัดเลือกรวมเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้วย ซึ่งการสอบคัดเลือกนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้สอบผ่านข้อเขียนจะต้องผ่านการตรวจร่างกาย และเข้ารับการสอบสัมภาษณ์หรือสอบข้อเขียนพิเศษ ซึ่งแต่ละคณะหรือภาควิชาเป็นผู้ดำเนินการสอบและส่งผลการสอบให้แก่คณะกรรมการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาเพื่อประกาศรายนามผู้สอบคัดเลือกได้ต่อไป (ธัญญ์ วรรณโชติ. 2536 : 4)

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ใช้เพียงเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นหลักในการชี้ความสามารถเพื่อคัดสรรบุคคลเข้าศึกษาซึ่งไม่ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ของแพทย์ที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานแพทยีกิจการแพทย์สภา ผลลัพธ์ที่ตามมาพบว่า มีนิสิตแพทย์ จำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถเรียนสำเร็จตามหลักสูตรได้ และบัณฑิตสาขาแพทยศาสตร์บางคนไม่สามารถประกอบอาชีพรับใช้สังคมได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งทางด้านเป้าหมายการศึกษาและเศรษฐกิจของประเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมาโดยตลอดและเริ่มนำแบบวัดความถนัดทางแพทยศาสตร์ เข้ามาใช้เป็นดัชนีประเมินความเหมาะสมร่วมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เพื่อที่จะลดปัญหาดังกล่าว (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2528 : 1)

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยทบวงมหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปีการศึกษา 2524 ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นหลักในการบ่งชี้ความสามารถเพื่อรับเข้าศึกษา ซึ่งไม่ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ของการเป็นแพทย์ที่สมบูรณ์ จึงทำให้ผู้ที่มิหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับ การสอบคัดเลือกมีแนวคิดที่จะนำแบบวัดความถนัดและแบบวัดอื่น ๆ มาใช้เป็นดัชนีประเมินความเหมาะสมเข้าศึกษาแพทยศาสตร์ร่วมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา แพทย์ได้ริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาแบบวัดความถนัดทางแพทยศาสตร์ขึ้นเป็นฉบับแรก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือร่วมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งนี้มีการสร้างแบบวัดความถนัดในส่วนที่สามารถกระทำได้และนำผลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สูงสุดต่อการสอบคัดเลือก คือการวัดความถนัดทางแพทย์ที่มีอยู่ในตัวบุคคลนั้นเป็นขั้นแรกก่อน โดยมีแนวคิดว่าคุณที่มีความถนัดทางแพทยศาสตร์สูง น่าจะเป็นผู้สามารถเรียนสำเร็จ และน่าจะเป็นแพทย์ที่ดีต่อไปได้ดีกว่าผู้ที่มีความถนัดแพทยศาสตร์ต่ำ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 ก : 2 - 4)

3.3 การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

ความหมายของคำว่า “ครอบครัว” ทั้งที่มีความเหมือนและความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ของผู้ให้ความหมายหรือค่านิยมว่าจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ ขำนาญการด้านวิทยาการแขนงใด ฉะนั้น ความหมายของ “ครอบครัว” จึงอาจกล่าวได้ในหลายลักษณะ (ประหยัศศรี เกื่อนศิริ. 2536 : 23) ส่วน เมอร์เรย์ และเซนต์เนอร์ (Murray and Zentner. 1985 : 518) ให้ความเห็นว่า ครอบครัวเป็นระบบสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มปฐมของสังคม ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปอาศัยร่วมกัน โดยความสัมพันธ์ที่อาจเกิดจากการสืบสายโลหิต การแต่งงานหรือการรับเลี้ยงดูหรือเป็นผู้ที่อยู่ร่วมกันโดยมีสัญญาผูกมัดในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามหน้าที่ของครอบครัวและแรงสนับสนุนของครอบครัวยังคงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

เกี่ยวกับหน้าที่ของครอบครัว ประหยัศศรี เกื่อนศิริ (2536 : 26) อ้างอิงจากเมอร์เรย์ และ เซนต์เนอร์ (Murray and Zentner. 1985 : 520 - 521) ได้สรุปเป็น 3 ด้านใหญ่คือ

1. หน้าที่ด้านร่างกาย ได้แก่การจัดหาอาหาร เสื้อผ้า เครื่องป้องกันอันตราย ดูแลเมื่อเจ็บป่วย แต่เดิมถือว่าหน้าที่ด้านนี้สำคัญที่สุด โดยเฉพาะในสังคมตะวันตก

2. หน้าที่ด้านจิตใจ มีความสำคัญเท่า ๆ กับหน้าที่แรก โดยที่จริงแล้วมีหน้าที่หลายอย่างของครอบครัวที่มีหน่วยงานอื่นคอยช่วยเหลือ เช่น การให้การศึกษา การฝึกอาชีพ การดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ แต่หน้าที่ด้านการตอบสนองด้านจิตใจและการสร้างเสริมการปรับตัวและการตัดสินใจ ยังเป็นหน้าที่ ๆ สำคัญสองประการหลักของครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกของสังคมที่เด็กมีต่อการตอบสนอง เด็กที่ได้รับความรักจะมีการเจ็บป่วยน้อย สามารถเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีกว่า

3. หน้าที่ด้านสังคม คือสร้างความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง ให้โอกาสศึกษาสังคม บทบาททางเพศ ยอมรับพฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบ สร้างเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอนให้เขารู้จักตนเอง กลุ่มสังคมจะสอนเรื่องบทบาทที่เหมาะสมกับวัย เช่น ภาษา การรับรู้ ค่านิยมและจริยธรรม นอกจากนั้นยังสอนให้รู้ถึงความแตกต่างของสังคมในกลุ่มต่าง ๆ ด้วย ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษา พบว่าผู้ที่มีคุณวุฒิสูงย่อมมีโอกาสได้งานทำในตำแหน่งที่ดี มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่ดี ทำให้สามารถช่วยเหลือและส่งเสริมด้านเงินทุนในการเรียน

แก่นิสิตได้มาก นิสิตจึงมีความพร้อมและสามารถใช้เงินเพื่อสนับสนุนได้อย่างเต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 14; อ้างอิงมาจาก ยุวดี บุญศรีสวัสดิ์. 2529 : 155) นอกจากนี้ บิดา มารดา ที่มีคุณวุฒียังมีส่วนช่วยเหลือการศึกษาของนิสิตได้ เพราะบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมจะมีความคุ้นเคยกับวิธีการศึกษา สามารถช่วยแนะนำวิธีการเรียน และความรู้ทางวิชาการ ทำให้นิสิตมีผลการเรียนดีและประสบความสำเร็จได้ (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 14 ; อ้างอิงมาจาก จันทร์ ดิยะวงศ์. 2528 : 110)

ชอร์ และไลแมน (Shore และ Leiman. 1960 : 391) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจของผู้ปกครอง การวางแผนของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักศึกษาในความปกครองและความรับผิดชอบ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเลสเตอร์ จูเนียร์ (Leicester Junior) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีบิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนรู้ของบุตรมากกว่าบิดามารดาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียนรู้และการวางแผนการเรียนรู้ของนักศึกษาในความปกครอง

สภาพครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต เพราะครอบครัวมีความสำคัญ เป็นศูนย์กลางพัฒนานิสิตทั้งทางร่างกาย สมอง สติปัญญา และจิตใจ หากครอบครัวให้ความอบอุ่นอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ให้การยอมรับ ยกย่อง ชมเชย แสดงความสนใจ เอาใจ ใส่อย่างดีพร้อมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลือทุกด้านจะทำให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี (ประหยัดศรี เกื่อนศิริ. 2536 : 28)

4. การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาจำนวนมากมีผลการเรียนไม่เป็นไปตามความคาดหวังที่ตั้งไว้ กล่าวคือนักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนได้คะแนนดีแต่ผลการเรียนกลับไม่ดี ขณะที่ผู้สอบคัดเลือกเข้าเรียนได้คะแนนไม่ดี แต่ผลการเรียนกลับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้เพราะการศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่มีองค์ประกอบที่สำคัญทางสภาพแวดล้อมอื่นเป็นแรงเสริมด้วย (อวยชัย วิยสุวรรณ. 2521 : 3) สภาพแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอน ได้แก่

4.1 แรงจูงใจในการเรียน

ความหมายของแรงจูงใจ นั้น แอทคินสัน (Atkinson. 1966 : 240 - 241) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนเองจะต้องได้รับการประเมินจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจ เมื่อกระทำได้สำเร็จก็ได้ ส่วนเมอร์เรย์ (Murray. 1964 : 19) ได้อธิบายความต้องการสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ไว้ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ต้องการที่จะควบคุม จัดกระทำ หรือจัดระเบียบ วัตถุ บุคคล หรือความคิดโดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขัน และเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมนั้น ๆ กู๊ด (Good. 1973 : 375) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามกระทำการให้อีกบุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คนมีความเห็นคล้อยตามกับตน ซึ่ง โลเวล (สวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980 : 109) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการที่ชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ เช่นเดียวกับ คิดด์ (สวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2533 ; 102 ; อ้างอิงมาจาก Kidd. 1973 : 101) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาลาตินว่า "Movere" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "To Move" มีความหมายว่า "เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำ หรือปฏิบัติการ" สรุปได้ว่า แรงจูงใจ เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามที่ตนเองปรารถนาและสนใจ ดังนั้นการเรียนของนักเรียนถ้ามีแรงจูงใจในการเรียน ก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีขึ้น เพราะการตั้งใจเรียนและการใช้เวลาว่างในการศึกษาเล่าเรียน ล้วนเป็นผลสะท้อนมาจากแรงจูงใจของผู้เรียน ชัยนาถ นาคบุปผา (2529 : 54 - 58) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียน หรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ ส่วนแรงจูงใจด้านการศึกษา นั้น เป็นการตัดสินใจที่สลับซับซ้อน เนื่องจากต้องลงทุนทั้งด้าน ค่าใช้จ่ายและด้านเวลา นอกจากนี้การตัดสินใจเข้าศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งจะรวมถึงการยอมรับเงื่อนไข ข้อตกลงและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วย ซึ่งเงื่อนไขหรือข้อตกลง บางอย่างอาจมีความเข้มงวดมาก และบางอย่างส่งผลกระทบไปยังกิจกรรมอื่นๆ ของชีวิตในครอบครัวหรือการงาน รวมทั้งเวลาสำหรับสนุกสนาน เพลิดเพลินและการที่บุคคลจะ

เข้าร่วมกิจกรรมใดด้วยความเต็มใจนั้น เขาคาดหวังว่าเขาจะได้รับสิ่งที่พึงพอใจและคุ้มค่า ดังนั้น การศึกษาเรื่องแรงจูงใจจึงมีความสำคัญสำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งกิตติมา ปรีดีติติก (2529 : 174) ได้ระบุถึงประโยชน์ของการจูงใจไว้ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจในหน้าที่การงานที่สำคัญ
2. เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่
3. รู้จักหน้าที่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. มีความสนใจในการสร้างสรรค์ มุ่งทำงานอย่างเต็มที่
5. สนใจและพอใจที่จะทำงานนั้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียน คือพลังกระตุ้นพฤติกรรมให้แต่ละบุคคล ใช้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย การสร้างแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดทำให้นักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามต้องการ นอกจากนี้ แรฟฟินี (Raffini. 1970 : 1085 A - 1086 A) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า นิสิตชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คลาร์มาร์ (Klarmar. 1971 : 109 - 111) ได้สำรวจแรงจูงใจของผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับกลางในประเทศคูเวต ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจและแรงจูงใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและชนิดของเนื้อหาที่สอน ว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากน้อยเพียงไร หากเนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมาก ผู้เรียนก็จะมี ความสนใจและมีแรงจูงใจมากด้วย

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่บ้านและความสามารถของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งแรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมี เพื่อจะประสบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน และถึงแม้ว่าผู้เรียนเองจะเป็นผู้มีความรับผิดชอบโดยตรง แต่ผู้สอนและผู้ปกครองจึงก็มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นการร่วมมือระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก (สมพร พรหมจรรย์. 2540 : 25)

4.2 ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน วิจิตร ศรีสอาน (2519 : 71) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาขั้นปริญญา อันเป็นงานสร้างบัณฑิต ต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสำคัญ งานคุณภาพเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพสติปัญญา ตลอดจนการรู้จักแก้ปัญหาอย่างเฉลียวฉลาดซึ่งสอดคล้องกับที่ อรพันธ์ ประสิทธิ์วัฒน์ (2533 : 2) ให้ทัศนะไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนจะส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางด้านการเรียนและด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา (2531. 24) ให้ความเห็นว่าคุณภาพพร้อมขององค์ประกอบในการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาและวิจัยพบว่า ความพร้อมของการเรียนการสอนมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนทัศนีย์ ตริวรรณไชย (2529 : 84 - 88) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านการจัดหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาทุกชั้นปี และยังเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 ส่วน เดนนิส (Dennis Jeanette Leigh. 1981 : 1508 - A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้นักศึกษาอเมริกันอินเดียเรียนออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน หรือสำเร็จการศึกษาที่มหาวิทยาลัยนอร์ท ดาโกต้า (North Dakota University) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนระหว่างปี 1970 - 1979 และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลจากหน่วยทะเบียนของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าบริการที่นักศึกษาได้รับจากมหาวิทยาลัย และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 58) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม จะมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนากายของมนุษย์ และในการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนจะครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางจิตใจ และทางสังคมที่จะส่งผลทำให้ผลการเรียนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษามีความสำคัญอย่างมากในการที่จะกระตุ้นนักศึกษาให้มีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางสติปัญญา บุคลิกภาพ และความรู้สึกร่วมกัน การจัดสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาที่ดีจะเอื้อต่อบรรยากาศทางวิชาการ เอื้อต่อความรู้สึกร่วมกัน

อบอุ่น เป็นมิตร ซึ่งจะโยงโยให้เกิการเรียนรูที่แน่นแฟ้น จะหล่อหลอมให้นักศึกษามีความรู้สึกอบอุ่นเป็นมิตร ซึ่มีซัพคุณธรรมที่ตีรวมประกอบเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป (อรพันธุ์ ประสิทธิวัฒน์. 2533 : 1 - 2)

ในเรื่องของผู้สอน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 ข : 49 - 86) ได้กล่าวถึงวิธีสอน บทบาทของอาจารย์และบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญและบทบาท ที่สำคัญของอาจารย์คือเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองและปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ทำงานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญา กับทางมนุษยสัมพันธ์หมายความว่าอาจารย์จะต้องรู้เนื้อหาที่สอน และจะต้องมีทักษะทางสัมพันธ์ภาพที่ดีด้วย จึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอน การสอนเป็นกิจกรรมที่เป็นหน้าที่ของครู และอาจารย์ที่ประกอบวิชาชีพรู ครูทุกคนจึงต้องตระหนักในความสำคัญของการสอนและคำนึงถึงความสำเร็จของผู้เรียนเป็นหลัก เนื่องจากสัมฤทธิ์ผลของผู้สอน เป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการสอน แต่ในการสอนนั้นครูแต่ละคนจะมีพฤติกรรมการสอนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับหลักการสอนและลักษณะวิธีสอนของผู้สอนแต่ละคนซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้และความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนด้วย โดยถ้าครูมีลักษณะและหลักการสอนที่ดี ย่อมมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และพฤติกรรมการสอนที่ครูแสดงออกเป็นสิ่งที่มิอิทธิพลทำให้ผู้เรียนประทับใจ เกิดความสนใจ และผลสุดท้ายคือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (จิวิวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 25 ; อ้างอิงจาก วีรศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน. 2529 : 12)

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นสภาพแวดล้อมซึ่งเกี่ยวกับธรรมชาติหรือปัจจัยด้านวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ลักษณะและสภาพของอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน อาคารที่พักอาศัย โรงอาหาร สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ห้องสมุด ห้องน้ำ สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และบริเวณทั้งหมดของสถาบัน ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทุกคน การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในสถาบันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงและดำเนินการอย่างจริงจัง เพราะสิ่งแวดล้อมภายในสถาบันมีส่วนสัมพันธ์กับเจตคติ พฤติกรรม และความเป็นอยู่ของนักศึกษา อันจะส่งผลเกี่ยวเนื่องในด้านต่าง ๆ อีกด้วย จากงานวิจัยที่ศึกษาสรุปได้ว่า

สภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษา หมายถึง สิ่งเร้าที่มีศักยภาพ อันได้แก่ บุคคล สิ่งของ วัตถุ สภาพการณ์ ทั้งที่เป็นรูปธรรม แนวความคิด ความรู้สึก บรรยากาศ ระบบการศึกษา การปกครอง กิจกรรม และสิ่งต่าง ๆ ทัวไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาทุกด้านของ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาอันเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยการผลิตนิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่สังคม การพัฒนาคุณภาพของนิสิต ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา การเรียนการสอนในห้องเรียนที่มุ่งให้นิสิตได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการ อย่างเดียวนั้น ย่อมไม่เป็นการเพียงพอต่อการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชาติบ้านเมือง ดังนั้นการจัดกิจกรรมนิสิตในลักษณะอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนิสิต เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน มีความสมบูรณ์ทั้งด้านบุคลิกลักษณะ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และมีจิตใจที่ดีงาม ซึ่งจะมีผลทำให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถออกไปพัฒนาสังคม ประเทศชาติ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2529 : 1) ดังที่ วิจิตร ศรีสอาน (2519 : 1) กล่าวว่า ระบบการศึกษาไม่ว่าระบบใด เรื่อง กิจกรรมนิสิตเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่จะทำให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของวิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 27) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเป็นศูนย์กลางของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในการพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกาได้ส่งเสริมให้กิจกรรมนิสิตเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนานิสิต

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539 กล่าวถึง นโยบายการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมของนิสิตว่า ให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงกลไก สาระและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนิสิตให้บัณฑิตมีโลกทัศน์ที่กว้าง สามารถบูรณาการ กิจกรรมกับงานจัดการศึกษา งานบริการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 8)

กิจกรรมนิสิต หมายความว่า กิจกรรมทั้งหลายที่สถาบันจัดให้แก่ นิสิตหรือส่งเสริมให้นิสิตจัดกันขึ้นเองตามความสนใจและด้วยความสมัครใจของนิสิตเพื่อพัฒนานิสิตใน ทุก ๆ ด้าน นอกเหนือไปจากสิ่งที่มีบังคับตามหลักสูตรโดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษา

กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันและได้รับความเห็นชอบการดูแล เอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารสถาบัน (กรกช ศิริ. 2536: 13 - 14)

สำเนาวัชรศิลป์ และบุญเรียง วัชรศิลป์ (2531 : 13 - 14) ชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมนิสิตมีความสำคัญและจำเป็นมาก โดยได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมนิสิต ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนิสิต

นิสิตโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกายและความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น และเป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยใจอันบริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรจะช่วยตอบสนองความต้องการของนิสิตได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนิสิตจึงมีความสำคัญต่อนิสิต ดังต่อไปนี้

1.1 ช่วยพัฒนานิสิตในด้าน สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

1.2 ช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.3 ช่วยให้นิสิตได้มีโอกาสใช้พลังทางด้านร่างกาย และความคิด กระทำการใน

สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสถาบันการศึกษาและต่อประเทศชาติ

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

กิจกรรมนิสิตเป็นกระบวนการอันสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ร่างกายและจิตใจ การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิตในกระบวนการกิจกรรมนิสิต ทำให้นิสิตเกิดความอบอุ่นและมีความเข้าใจอาจารย์และสถาบันอุดมศึกษายิ่งขึ้น นอกจากนั้นกิจกรรมนิสิตด้านศิลปวัฒนธรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านกีฬา มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาอีกด้วย

3. ความสำคัญต่อประเทศ

ในแต่ละปีนิสิตประมาณ 20,000 คน ได้ออกไปพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดารยากไร้ ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น โรงเรียน สะพาน ห้องสมุด ฝายน้ำล้น ถังเก็บน้ำฝน ห้องสุขา เป็นต้น นอกจากนี้ นิสิตยังช่วยให้ประชาชนในชนบทเข้าใจการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม แผนใหม่ การสาธารณสุขและการศึกษาเพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของนิสิตมีบทบาทสำคัญในการทำนุบำรุง พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ช่วยทำให้นิสิตซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ มีร่างกายแข็งแรงซึ่งจะเป็นกำลังที่

สำคัญในการพัฒนาประเทศ การแข่งขันกีฬานิสิตระหว่างประเทศยังเป็นการเผยแพร่ ชื่อเสียง และเกียรติคุณของประเทศทางหนึ่ง กิจกรรมนิสิตจึงนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอันมาก

ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต แอสติน (Astin 1970 : 450) ได้ศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทักษะติดต่อกิจกรรมประเภทนั้น สภาพความต้องการและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับสมโภชน์ อเนกสุข (2529 : 22) ที่กล่าวว่า การที่นิสิตจะมีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ องค์ประกอบส่วนตัวของนิสิต ประสบการณ์ของนิสิต ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนิสิตและการสนับสนุนของผู้ปกครองให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมองค์ประกอบแต่ละด้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ซึ่งองค์ประกอบที่แตกต่างกันจะส่งผลให้นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตแตกต่างกัน

นลินี กิติเวชกุล (2533 : 108 - 109) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งชาย หญิง ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนนิสิตที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วมกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมสโมสรร่วมกลาง กิจกรรมฝ่ายวิชาการ กิจกรรมฝ่ายพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมและกิจกรรมฝ่ายกีฬา เป็นต้น

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 ; 74) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิต อาจารย์และผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช ในด้านการจัดกิจกรรมของนิสิต พบว่า ตารางเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมของนิสิต ห้องทำงานสำหรับสโมสรมินิ และชมรมมีน้อย นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมไทยน้อย ระเบียบของมหาวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม นิสิตมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นน้อยแต่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกประเภทตามความสมัครใจ และจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอความต้องการของนิสิต เมื่อพิจารณาตามตัวแปรระดับชั้นปีพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในด้านการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นันทวรรณ แก้วเยี่ยม (2531 : 77 - 88) ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์และนิสิตที่ร่วมกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีจำนวนน้อย จากการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิต

ที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิตกับนิสิตที่ไม่มีประสิทธิผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิต ที่มีต่อการจัดกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านส่งเสริมวิชาการ นิสิตที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิตกับนิสิตที่ไม่มีประสิทธิผลการดำเนินงานด้านกิจกรรม นิสิตมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบอีกด้วยว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมนิสิตมักประสบปัญหาในการที่อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ร่วมกิจกรรมนิสิต เนื่องจากขาดความสนใจและมีภาระในการสอน ทำให้กิจกรรมนิสิตพัฒนาได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น

กรกช ศิริ (2536 : 108) ศึกษาพบว่า นิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาของคณะต่างๆ พบว่า นิสิตที่สังกัดอยู่คณะพลศึกษามีปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา แตกต่างกับนิสิตที่สังกัดอยู่คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ นิสิตที่มีประสิทธิผลการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาแตกต่างกัน ส่วนปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ภาวนา ใจประสาธ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นิสิตที่สังกัดคณะพลศึกษา มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ต่างกับนิสิตที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ นิสิตที่สังกัด คณะศึกษาศาสตร์มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์แตกต่างกันกับนิสิตที่สังกัดคณะสังคมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์

ทิพวัลย์ แก้วทาสี (2533 : 152 - 162) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมรวมทุกสถาบัน มีปัญหาในระดับปานกลาง กิจกรรมที่มีความต้องการเข้าร่วมในระดับมากคือ กิจกรรมศิลปะและดนตรี กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมสังคมสงเคราะห์ และบำเพ็ญประโยชน์ อย่างไรก็ตาม สายพิณ สูดหนึ่ง (2536 : 86 - 87) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่แตกต่างกัน

การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศไทย เช่น กิจกรรมกีฬา และนันทนาการ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ เหล่านี้ ช่วยให้นิสิตมีการพัฒนาทางสติปัญญาและมีประสบการณ์ แต่เนื่องจากการจัดกิจกรรมของนิสิตยังดำเนินไปโดยไม่ได้รับความสนใจ และไม่ได้รับความแนะนำที่ถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษา คณาจารย์และนิสิต ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง จึงทำให้มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนิสิตนักศึกษาบางกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาตัวแปรด้านต่าง ๆ ได้แก่ ตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิต และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนว่าตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หรือไม่อย่างไร การศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิตต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 รวมทั้งสิ้น 79 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2541 รวมทั้งสิ้น 79 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1. แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง จำนวน 17 ข้อ

ชุดที่ 2. แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านการเรียนการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต จำนวน 53 ข้อ

ชุดที่ 3. แบบสอบถามด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ จำนวน 18 ข้อ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย
อาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามของ ประหยัดศรี เกื่อนศิริ (2536 : 141) วราภรณ์ เอี้ยวสกุล
และคนอื่น ๆ (2529) นำมาปรับปรุงเพื่อใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่นิสิตแพทย์ได้รับการ
สนับสนุนจากผู้ปกครอง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ท

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ให้
คะแนน ดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงมาก	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1.00 - 2.33	หมายความว่า นิสิตได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ในระดับน้อย
2.34 - 3.66	หมายความว่า นิสิตได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ในระดับปานกลาง
3.67 - 5.00	หมายความว่า นิสิตได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ในระดับมาก

ดังนี้

ชุดที่ 2 แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนของ รุ่งทิพา จันทนพศิริ (2538) ประหยัดศรี เกื่อนศิริ (2536) ประกายทิพย์ พิชัย (2539) และ วรรณภรณ์ จิตตกุล (2535) แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของไลเคิร์ต

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ให้คะแนน ดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงมาก	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1.00 - 2.33	หมายความว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับต่ำ
2.34 - 3.66	หมายความว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
3.67 - 5.00	หมายความว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน

ผู้วิจัยสร้างโดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอนของ ทศนีย์ ตรีวรรณไชย (2529) และราตรี พงษ์สุวรรณ (2540) แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของไลเคิร์ต

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน ให้คะแนน ดังนี้

ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย การแปลผล

1.00 - 2.33 หมายความว่า มีความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอนอยู่ในระดับน้อย

2.34 - 3.66 หมายความว่า มีความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอนอยู่ในระดับ
ปานกลาง

3.67 - 5.00 หมายความว่า มีความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอนอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของ
กรกช ศิริ (2536) สุพัตรา วิจิตรโสภ (2532) ราตรี พงษ์สุวรรณ (2540) สุมาลี สุวรรณภักดี
(2541) แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ของ ไคเคิร์ท

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ให้คะแนน ดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงมาก	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย

การแปลผล

1.00 - 2.33 หมายความว่า นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมน้อย

2.34 - 3.66 หมายความว่า นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมปานกลาง

3.67 - 5.00 หมายความว่า นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมมาก

ชุดที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของ แพทยสภา พ.ศ. 2536 และแบบสอบถามของ กฤษณา กลิ่นทอง(2540) วราภรณ์ เอี้ยวสกุล และคนอื่น ๆ (2529) นำมาปรับปรุงเป็นข้อคำถาม แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ไลเคิร์ท

เกณฑ์การให้คะแนน ของแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ข้อคำถามที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ ได้แก่ข้อ 9 และข้อ 18 ในแบบสอบถาม ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย

การแปลผล

1.00 - 2.33	หมายความว่า	นิสิตมีเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ในระดับต่ำ
2.34 - 3.66	หมายความว่า	นิสิตมีเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ในระดับปานกลาง
3.67 - 5.00	หมายความว่า	นิสิตมีเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ในระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาบัณฑิตตรวจสอบเพื่อแก้ไขจำนวน ภาษา และความครอบคลุมในด้านเนื้อหาของคำถาม แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. สำเริง บุญเรืองรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมสรวงษ์ วยน้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.พ.วันชัย บุญพันธ์ุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม และอาจารย์ อรุณศรี กุมุท พิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา เพื่อให้สามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) การหาค่าอำนาจจำแนกของ

แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจหาความเที่ยงตรงและได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5 จำนวน 40 คน เนื่องจากนิสิตแพทย์ชั้นปี 5 เป็นผู้ที่ยุติภาค ทฤษฎี และได้ปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยครบทุกแผนกแล้ว เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.734 ขึ้นไป (Fleming and Nellis, 1994 : 374) มาใช้เป็นแบบสอบถาม

3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัย

หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81
แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .62
แบบสอบถามความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .68
แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91
แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตคนบดีคณะแพทยศาสตร์โดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยเมื่อได้รับอนุญาตแล้วประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนเพื่อนัดหมายแจกแบบสอบถามแล้วรอรับจากนิสิตแพทย์ด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 79 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยได้กำหนดขั้นตอนในการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทั้งหมด

2.2 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้และนำมาจำแนกตัวแปร

2.3 นำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3. การเก็บข้อมูลด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ที่เป็นคะแนนผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เก็บข้อมูลจากเอกสารประวัติการศึกษา และผลการสอบเข้าวิชาเอกเก็บจากคะแนนสอบเข้าวิชาเอก ได้แก่วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์ ทั้งหมดจากมหาวิทยาลัยและจากที่สอบผ่านโควต้าของมหาวิทยาลัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ ได้แก่ ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เก็บจากใบแสดงผลการเรียนของนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 6 เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมที่เป็นภาคทฤษฎีไม่รวมภาคปฏิบัติ ส่วนผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ เก็บจาก

ใบแสดงผลการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมที่เป็นภาคปฏิบัติทางคลินิก เท่านั้น

นำผลคะแนนที่ได้ทั้งหมดในข้อ 3 มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังแสดงในตาราง 2

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตัวต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) (Freund. 1979 : 379)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981: 68)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้สถิติค่าที่ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Edwards. 1957 : 152)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)
 - 2.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ได้แก่ ผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสภาพแวดล้อม

การเรียนการสอน ได้แก่แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิติต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิติตแพทย์

2.4 วิเคราะห์ตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Freund. 1979 : 379) เพื่อค้นหาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิติตแพทย์ โดยมีตัวแปรเกณฑ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิติตแพทย์ ตัวพยากรณ์ คือ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิติต

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน F - distribution
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคูณ
R^2	แทน	สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์
SE est	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
X_1	แทน	ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนดิบ
X_2	แทน	ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอกในรูปคะแนนดิบ
X_3	แทน	การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในรูปคะแนนดิบ
X_4	แทน	แรงจูงใจในการเรียนในรูปคะแนนดิบ

X_5	แทน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอนในรูปคะแนนดิบ
X_6	แทน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในรูปคะแนนดิบ
Z_1	แทน ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_2	แทน ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอกในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_3	แทน การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_4	แทน แรงจูงใจในการเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_5	แทน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอนในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_6	แทน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในรูปคะแนนมาตรฐาน
Y_1	แทน ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5
Y_2	แทน เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์
Y_3	แทน ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ
Y'	แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
โดยการหาค่าร้อยละ แสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	น้อย	-	-
	ปานกลาง	1	1.30
	มาก	78	98.70
	รวม	79	100.00
2. แรงจูงใจในการเรียน	ต่ำ	-	-
	ปานกลาง	-	-
	สูง	79	100.00
	รวม	79	100.00
3. ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้ การสอน	น้อย	9	11.40
	ปานกลาง	66	83.50
	มาก	4	5.10
	รวม	79	100.00
4. การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต	น้อย	1	1.30
	ปานกลาง	18	22.80
	มาก	60	75.90
	รวม	79	100.00
5. เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์	ต่ำ	-	-
	ปานกลาง	9	11.40
	สูง	70	88.60
	รวม	79	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นิสิตแพทย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.70 ด้านแรงจูงใจในการเรียน พบว่า นิสิตแพทย์มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 100 ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 83.50 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต พบว่า นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 75.90 และด้านเจตคติต่อวิชาชีพ แพทย์ นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่มีเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์อยู่ในระดับ สูง คิดเป็นร้อยละ 88.60

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการเรียน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD
1. ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	2.71	0.85
2. ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก	273.03	22.37
3. การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	4.36	0.31
4. แรงจูงใจในการสอน	4.28	0.29
5. ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน	2.83	0.49
6. การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต	3.74	0.45
7. ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5	2.81	0.39
8. เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์	4.09	0.38
9. ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ	3.07	0.37

จากตาราง 2 แสดงว่าผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.71 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 273.03 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.37

การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, SD = 0.31)

แรงจูงใจในการเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.29$)

ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 0.49$)

การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.45$)

ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.81 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39

เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.38$)

ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 3.07 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้การสแกน กับผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้สมการสถิติหาค่าสัมประสิทธิ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y ₁	Y ₂	Y ₃
X ₁	1.000	0.469**	0.011	0.022	0.096	-0.186	0.057	0.112	0.230*
X ₂		1.000	-0.124	-0.055	-0.042	-0.059	-0.049	-0.003	-0.021
X ₃			1.000	0.514**	0.100	0.146	0.049	0.282*	-0.032
X ₄				1.000	-0.034	0.208	0.091	0.543**	0.044
X ₅					1.000	0.099	-0.122	0.066	-0.032
X ₆						1.000	-0.137	0.039	-0.105
Y ₁							1.000	0.039	0.808**
Y ₂								1.000	0.081
Y ₃									1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ตัวแปรด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ (Y_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียน (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r มีค่า 0.543) และมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r มีค่า 0.282) สำหรับผลการเรียนรวมด้านความสามารถ เจริญปฏิบัติการ (Y_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r มีค่า 0.230)

นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้คือ

ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก (X_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r มีค่า 0.469)

การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียน (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r มีค่า 0.514)

ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพหุการณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ด้านผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเจริญปฏิบัติการ โดยใช้ตัวแปรผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1) ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก (X_2) การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3) แรงจูงใจในการเรียน (X_4) ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน (X_5) และการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต (X_6) เป็นตัวพยากรณ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปรากฏดังตาราง 4 -10

ตาราง 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ใช้ศึกษากับผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1)	0.039	0.085	0.061	0.635
ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก (X_2)	-0.002	-0.095	0.002	-0.720
การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3)	0.022	0.018	0.172	0.129
แรงจูงใจในการเรียน (X_4)	0.134	0.100	0.184	0.730
ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน (X_5)	-0.094	-0.119	0.093	-1.012
การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต (X_6)	-0.118	-0.138	0.103	-1.144
R	=	0.230		
R ²	=	0.053		
SE _{est}	=	0.394		
a	=	3.187		

จากตาราง 4 แสดงว่า ตัวแปรผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรวมชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5

ตาราง 5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ใช้ศึกษากับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1)	0.038	0.085	0.051	0.745
ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก (X_2)	-0.000	-0.014	0.002	-0.123
การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3)	-0.008	-0.007	0.142	-0.058
แรงจูงใจในการเรียน (X_4)	0.738	0.561	0.153	4.829*
ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน (X_5)	0.064	0.084	0.077	0.834
การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต (X_6)	-0.059	-0.070	0.086	-0.681
R	=	0.561		
R ²	=	0.315		
SE _{est}	=	0.326		
a	=	0.972		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า แรงจูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ส่วนตัวแปรผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ไม่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ตัวแปร	R	R ²	F
X ₄	0.543	0.295	32.142*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า แรงจูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ กล่าวคือมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 29.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรอื่นๆ เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นให้ผลน้อยมาก จึงไม่ควรใช้เป็นตัวพยากรณ์ ดังนั้น จึงสรุปว่าตัวแปรที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน

ตาราง 7 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ในสมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
แรงจูงใจในการเรียน (X ₄)	0.714	0.543	0.126	5.669*
R	=	0.543		
R ²	=	0.295		
SE _{est}	=	0.320		
a	=	1.040		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 ตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ คือ แรงจูงใจในการเรียน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.714 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 0.543 ตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ได้ร้อยละ 29.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ดังนี้

สมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y'_2 = 1.040 + 0.714 (X_4)$$

สมการพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.543 (Z_4)$$

ตาราง 8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ที่ใช้ศึกษากับผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1)	0.133	0.305	0.057	2.313*
ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก (X_2)	-0.003	-0.176	0.002	-1.355
การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_3)	-0.103	-0.086	0.160	-0.642
แรงจูงใจในการเรียน (X_4)	0.105	0.082	0.172	0.608
ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน (X_5)	-0.039	-0.052	0.087	-0.447
การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต (X_6)	-0.047	-0.058	0.097	-0.489
R	=	0.296		
R ²	=	0.088		
SE _{est}	=	0.368		
a	=	3.797		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ตัวแปรผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนรู้การสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ไม่มีอิทธิพล ต่อผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนหรือพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตัวแปร	R	R ²	F
X ₁	0.230	0.053	4.285*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดที่สามารถพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ กล่าวคือ มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 5.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ เข้าไปพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นให้ผลน้อยมาก จึงไม่ควรใช้เป็นตัวพยากรณ์ ดังนั้น จึงสรุปว่าตัวแปรที่ดีที่สามารถพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 10 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ในสมการพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_1)	0.100	0.230	0.048	2.070*

$$R = 0.230$$

$$R^2 = 0.053$$

$$SE_{est} = 0.362$$

$$a = 2.804$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ คือ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.100 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 0.230 ตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ได้ร้อยละ 5.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

สมการพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการโดยใช้คะแนนดิบ

$$Y'_3 = 2.804 + 0.100(X_1)$$

สมการพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ โดยใช้คะแนน

มาตรฐาน

$$Z'_{y_3} = 0.230 (Z_1)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 6 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2541 รวมทั้งสิ้น 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง จำนวน 17 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม นิสิต จำนวน 53 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาแพทย์ จำนวน 18 ข้อ

สำหรับข้อมูลผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 และผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ เก็บข้อมูลจากงานบริการการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์

1.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ด้านการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 พบว่า ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5

1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ พบว่าแรงจูงใจในการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก ความพร้อมด้านการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

- 1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับผลการเรียนรวมด้านความสามารถ

เชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลการเรียนรู้รวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน รวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ พบว่า

2.1 ภูมิหลังของนิสิตแพทย์และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนสามารถพยากรณ์ ผลการเรียนรู้รวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 แรงจูงใจในการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถ พยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถ พยากรณ์ได้ร้อยละ 29.50 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูป คะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Zy_2 = 0.543 (Z_4)$$

2.3 ผลการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทาง บวกและสามารถพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 5.30 และเขียนเป็นสมการ พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Zy_3 = 0.230(Z_1)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษพบว่า ไม่มีตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านผลการเรียนรวม ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจะต้องใช้ความสามารถทางด้านสติปัญญาเป็นสำคัญ นิสิตที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงก็ประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งผู้เรียนที่มีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูง เมื่อมาเรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนได้ จึงทำให้ผลการเรียนไม่ดี อีกประเด็นหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า การเลือกเรียนวิชาชีพแพทย์เป็นการเลือกเรียนตามความต้องการของ บิดา มารดา ค่านิยมของสังคม หรือเพื่อนชักชวนให้มาเรียน แต่เมื่อมาเรียนแล้วพบว่า เรียนยาก จึงเรียนเพื่อให้ผ่านแต่ละวิชาเท่านั้น สำหรับผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก ไม่มีผลต่อผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เนื่องจากปัจจุบันผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานไปกวดวิชาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเพื่อมุ่งให้สอบผ่านและได้เข้าเรียนในสาขาวิชาที่ต้องการ ดังนั้น นิสิตก็อาจจะสอบได้คะแนนดีและเมื่อผลการสอบคัดเลือกออกมาในรูปของคะแนน ทุกวิชารวมกันนิสิตที่ได้รับการกวดวิชามาอย่างดีก็จะสอบได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าสามารถเรียนในสาขาแพทย์ได้ดี ส่วนการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองนั้น เมื่อมาเรียนในสาขาแพทย์ นิสิตแพทย์จะต้องจากครอบครัวมาใช้ชีวิตอยู่ในหอพัก หรืออยู่ในโรงพยาบาลตลอดเวลาจนจบการศึกษา ดังนั้นผู้ปกครองจึงอาจจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องน้อย คงได้แต่เพียง ให้การสนับสนุนอยู่ห่าง ๆ ดังนั้นนิสิตแพทย์จะต้องพึ่งพาตนเองเป็นส่วนใหญ่ (นคร สมบูรณ์วิทย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542)

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้นั้น รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ ให้ความเห็นว่าการเรียนแพทย์นั้นจะต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงขึ้นอยู่กับ

กับคะแนนที่เรียน นิสิตแพทย์จะต้องตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบผ่านทุกวิชา และเรียนให้ทันเพื่อน ดังนั้น หากคณะแพทยศาสตร์สามารถจัดความพร้อมด้านนี้ได้ก็จะมีส่วนทำให้การสอน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการเรียนในสาขาวิชาแพทย์ขึ้นกับนิสิตเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต นิสิตแพทย์จะต้องรับผิดชอบในการเรียนสูง จะต้องรู้ว่าตนเอง จะต้องรับผิดชอบงานประเภทใดบ้าง จึงจะสามารถแบ่งเวลามาทำกิจกรรมได้โดยไม่ทำให้ เสียการเรียน ดังนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจึงไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนิสิตสาขาวิชาแพทย์ (นคร สมบูรณ์วิทย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542)

ในส่วนของผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอกนั้น ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาเรียนแพทย์ อาจเลือกเรียนตามคำแนะนำของบิดา มารดา เพื่อน หรือญาติ ตามค่านิยมว่า ถ้ามี ผลการเรียนดีจะต้องไปเรียนวิชาแพทย์ ทั้งที่ผู้เรียนอาจจะไม่ชอบ แต่การเรียนวิชาแพทย์เป็น ประสบการณ์เรียนใหม่ที่เปลี่ยนไปจากเดิม ผู้เรียนต้องทุ่มเทในการศึกษามาก จึงต้องปรับตัว ให้ได้และเรียนให้ทันเพื่อนเพื่อให้ผ่านทุกวิชาที่เรียน ดังนั้นผลของการสอบเข้าเรียนวิชาเอก จึงไม่มีผลต่อผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ซึ่งผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก อาจมี ผลต่อการเรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ทางสังคมศาสตร์มาก แต่สำหรับการเรียนวิชาแพทย์ นิสิตจะต้องใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เช่น การสังเคราะห์โปรตีนที่นิสิตแพทย์จะต้องรู้ จะเป็นวิชาชีวเคมี ไม่ใช่ความรู้จากวิชาชีววิทยาที่เรียนในระดับมัธยม หรือนิสิตแพทย์ต้อง ทราบอาการหัวใจวาย การไหลเวียนของโลหิต ระบบการขับถ่ายของเสีย ซึ่งวิชาเหล่านี้เป็น วิชาใหม่แตกต่างจากเดิม ส่วนเรื่องแรงจูงใจในการเรียนผู้ที่มาเรียนแพทย์ต่างก็มีความหวังว่า จะจบการศึกษาทุกคน แต่ละคนก็จะมุ่งมั่นและปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอน เพื่อให้ ตนเองผ่านและจบการศึกษาไปได้ ดังนั้น ผลทางด้านจิตวิทยาในเรื่องแรงจูงใจจึงไม่ส่งผล โดยตรงกับผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 เพราะการเรียนแพทย์จะต้องใช้ความ สามารถเชิงสติปัญญา ความขยัน อดทน เรียนให้ทันกับเพื่อนเพราะการเรียนส่วนใหญ่ จะเรียนเป็นกลุ่ม ดังนั้น แรงจูงใจจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนแพทย์ซึ่งส่วนใหญ่ต้อง ใช้ความสามารถทางสติปัญญา

ในเรื่องความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนแพทย์ที่ตั้งขึ้นใหม่ซึ่งอาจจะขาดความพร้อมในด้านการเรียนการสอนอันเนื่องมาจากงบประมาณมีจำกัด แต่ก็สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามสภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งนิสิตแพทย์รุ่นแรก ๆ ก็มีความขยันและตั้งใจเรียนประสบความสำเร็จได้ดี แต่ทั้งนี้การมีผลการเรียนดีจะต้องขึ้นอยู่กับตัวนิสิตแพทย์เป็นสำคัญ ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากการศึกษาวิชาแพทย์เป็นสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องทุ่มเทในการศึกษาและปฏิบัติงานตลอดเวลาอย่างไรก็ตามหากนิสิตแพทย์สามารถจัดเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมกับตนเองได้ก็จะไม่ทำให้การเรียนเสียไป (วันชัย บุญพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542.)

จะเห็นได้ว่าตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ ได้แก่ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการสอบเข้าเรียนวิชาเอก การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ซึ่งเป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากการเรียนแพทย์เป็นการเรียนที่เกี่ยวกับวิชาชีพเฉพาะจะต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญา ความตั้งใจ เพราะเป็นการเรียนในวิชาใหม่ที่แตกต่างจากการเรียนเดิมในระดับชั้นมัธยมศึกษา และจะต้องสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และพร้อมที่จะนำความรู้ที่ได้จากทฤษฎีที่เรียนนี้ไปใช้ในภาคปฏิบัติกับผู้ป่วยเป็นการทำงานที่ต้องระมัดระวังและรอบคอบ เพราะหากการวินิจฉัยผิดพลาดจะมีผลต่อชีวิตของผู้ป่วยได้

2. ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่พยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้แก่ ตัวแปรด้านแรงจูงใจในการเรียน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้ร้อยละ 29.50 แสดงว่า แรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ดังที่ประหยัศศรี เกื้ออนศิริ (2536 : 20) กล่าวว่า แรงจูงใจสามารถชักจูงให้เกิดการใช้พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลกระทำกิจกรรม เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับ

สเปนซ์ กับ เฮล์มรีช (Spence and Helmreich. 1983) ที่พบว่า แรงจูงใจมีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการแนะนำให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของการประสบความสำเร็จในการเรียน จะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้คนที่มีความตั้งใจดีต่อวิชาชีพแพทย์ จะมีความรู้สึกพอใจ มีความมุ่งมั่นในการเรียน มีความรู้สึกภูมิใจในสาขาวิชาที่เรียน แรงจูงใจนี้จะมีผลทำให้คนไข้แพทย์ประสบความสำเร็จในการศึกษา ซึ่ง ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์ (2537 : 2) ได้กล่าวถึงคำ “แรงจูงใจ” ว่ายังหาคำนิยามที่เหมาะสมไม่ได้ แต่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เป็นกระบวนการที่มีอยู่แล้วภายในตัวผู้เรียน เมื่อได้รับแรงกระตุ้นจากภายนอก กระบวนการนี้จะทวีพลังมากขึ้น ทำให้เกิดความมานะพยายามที่จะเรียน ผู้สอนไม่สามารถทำให้เกิดกระบวนการแรงจูงใจนี้ได้ เพราะของเดิมมีอยู่แล้ว แต่ผู้สอนจะเป็นผู้ค้นหาสิ่งที่จะเป็นแรงกระตุ้นจากภายนอกให้ผู้เรียนทวีกำลังของกระบวนการแรงจูงใจที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้น หากขาดแรงกระตุ้นแล้วกระบวนการนี้จะยังคงสงบนิ่งอยู่ส่วน บลูม (1972 : 7-9) กล่าวว่า การพัฒนาด้านจิตพิสัยจะครอบคลุมพัฒนาการด้านความสนใจ (Interests) ทักษะคติ (Attitudes) ความนิยมชมชอบ (Appreciations) ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวและความสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ พฤติกรรมที่แสดงออกสรุปได้ค่อนข้างยาก เพราะเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในจิตใจของคน ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ง่ายเมื่อมีสิ่งมากระทบ เป็นพฤติกรรมที่อาจถูกบังคับซ่อนเร้นอยู่ภายใน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่บ้าน และความสามารถของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งแรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีเพื่อที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ถึงแม้ว่าตัวผู้เรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบโดยตรง แต่ผู้สอนและผู้ปกครองก็มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นการร่วมมือระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก (สมพร พรหมจรรย์. 2540 : 25) ส่วนทัศนีย์ จงศุภชัยสิทธิ์ และคณะ (2536 : 136) ให้ความเห็นว่า เมื่อเจตคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ แนวทางการสอนและการปลูกฝังเจตคติจึงต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของจิตใจด้วย ใจจะเห็นคุณค่าของสิ่งใดเพียงแต่การบอกกล่าวชี้แนะเท่านั้นอาจจะไม่พอ แต่เมื่อได้คิดใคร่ครวญถึงเหตุผลและ

รู้สึกอยากปฏิบัติและเมื่อได้ลงมือปฏิบัติ คุณค่าของสิ่งนั้นก็จะประจักษ์แก่ใจ ทำให้เข้าใจในเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น ถ้าวงจรเช่นนี้เกิดขึ้นหลายครั้งและครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ มากเพียงพอ เจตคติที่พึงประสงค์ก็จะค่อย ๆ บังเกิดขึ้นในจิตใจเป็นแรงจูงใจโดยลำดับ

ส่วน วราภรณ์ เอี้ยวสกุล (2529 : 56) ให้ความเห็นว่า วิชาชีพแพทย์เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติสูงจบแล้วมีงานทำ ดังนั้นการปลูกฝังค่านิยมของบิดามารดา ผู้ปกครอง การแนะแนวของครู การประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชนในเรื่องนักเรียนที่มีผลการเรียนดีที่สุดในประเทศไทย สอบเข้าเรียนในวิชาแพทย์ได้ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นแรงกระตุ้นอย่างสูงต่อนักเรียน ให้สนใจที่จะเลือกเรียนสาขาวิชาแพทย์

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการเรียน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเรียนแพทย์นั้น จะต้องใช้ความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญา นิสิตที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงก็จะประสบความสำเร็จในการศึกษา นอกจากความสามารถด้านสติปัญญาแล้วจะต้องเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียน ได้รับการปลูกฝังค่านิยมและเจตคติในวิชาชีพที่ดี มีจุดมุ่งหมายในชีวิตตลอดจน มีความขยัน อดทน พยายามฝ่าฟันอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ย่อท้อ พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน นอกจากนั้น การมีเจตคติต่อวิชาชีพทางการแพทย์ที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเข้าใจต่อจรรยาวิชาชีพของตนเองพร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ตระหนักถึงคุณค่าของมนุษย์ ก็จะทำให้ นิสิตแพทย์จบการศึกษาไปเป็นบัณฑิตแพทย์โดยสมบูรณ์ สามารถสร้างประโยชน์ให้เกิดมีแก่สังคมและประเทศชาติต่อไป

3. จากการศึกษาค้นคว้า ตัวแปรที่พยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์ พยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ได้ร้อยละ 5.30 แสดงว่า ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสำคัญต่อผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้เนื่องจากผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนิสิต เมื่อเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย นิสิตจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถของตนเองอย่าง

เต็มที (สุมาลี สุวรรณภักดี. 2541 : 105) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของรองคณบดีฝ่าย-วิชาการ พรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ ที่ให้ความเห็นว่าพื้นฐานที่ได้รับมาเมื่อเรียนชั้น-มัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างดี จะส่งเสริมให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนแพทย์ (ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุวรรณ ภันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะ-แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2541.) เช่นเดียวกับ ทินโต (Tinto .1975 : 100-101) ให้ความเห็นว่า ผลการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาจะเป็น ตัวบ่งชี้ถึงความสามารถหรือสมรรถนะในการศึกษาของบุคคลได้อย่างหนึ่ง และผลการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษานี้มีแนวโน้ม ที่จะเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีของผลสำเร็จในการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา ส่วน นิภา เมธาวีชัย (2536 : 9) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น ตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียน เป็นตัวแสดงผลหรือแบ่งกลุ่ม ของผู้เรียนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความรู้และความสามารถผู้เรียนเป็นระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน

สุวิทย์ เพียรกิจกรรม (2536 :158) ให้ความเห็นว่า ความรู้พื้นฐานในระดับมัธยม-ศึกษา คือพื้นฐานที่จะทำให้เข้าใจเรื่องที่จะเรียนต่อไป ดังนั้นผู้สนใจศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ จะต้องให้ความสำคัญต่อเนื่องกับเนื้อหาด้วย ในเรื่องการพัฒนาด้านทักษะพิสัย บลูม (1972 : 7 - 9) ให้ความเห็นว่า เป็นเรื่องที่เน้นในด้านการปฏิบัติโดยตรง การกำหนด พฤติกรรมไม่ยุ่งยากซับซ้อน การประเมินผลทำได้ง่าย การพัฒนาด้านทักษะจะสัมฤทธิ์ผล มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับพัฒนาการด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัยมาเป็นอย่างดี และมั่นคง พอสมควรแล้วจึงจะช่วยให้เกิดทักษะในด้านการปฏิบัติซึ่งจะเป็นไปโดยอัตโนมัติด้วยความมั่นใจ และได้ผลดี ซึ่งหัวหน้าภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ให้ความเห็นว่า นิสิตแพทย์ที่เรียน ในภาคปฏิบัติจะต้องนำเนื้อหาด้านทฤษฎีมาสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ดังนั้น ผู้ที่มีพื้นฐาน การเรียนดี ความจำดี จะสามารถนำมาใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติได้ดี ซึ่งเมื่อเรียนในชั้น มัธยมศึกษาการเรียนทางห้องปฏิบัติการจะเป็นการเรียนเพื่อเสริมความเข้าใจ แต่ในการเรียน แพทย์ถ้าผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความจำดี มีไหวพริบดี รู้จักวิเคราะห์ สังเกตในสิ่งต่าง ๆ ดี ก็จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติได้ (วันชัย นุพพันเหรียญ เป็นผู้-ให้สัมภาษณ์, สุวรรณ ภันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542.)

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ดังนั้น การจัดเรียนการสอนวิชาชีพแพทย์ควรสร้างเสริมให้นิสิตแพทย์มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพแพทย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้นิสิตแพทย์ได้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตมนุษย์มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองซึ่งจะนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพแพทย์และเมื่อจบการศึกษาไปแล้วจะเป็นผู้ที่สามารถทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป
2. ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น ในการคัดเลือกนิสิตใหม่เข้ามาศึกษาในสาขาแพทย์ควรพิจารณา ความรู้พื้นฐานเป็นหลัก หากผลการเรียนรู้พื้นฐานแรกเข้ามาดี ก็จะทำให้ให้นิสิตแพทย์ศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาได้โดยไม่มีปัญหาการตกชั้น หรือการให้ออกกลางคัน ซึ่งจะทำให้เสียงบประมาณในการผลิตแพทย์
3. เสนอแนะให้ใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ และแบบวัดความถนัดทางแพทยศาสตร์เป็นส่วนในการคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาในสาขาวิชาแพทย์
4. การสอนปฏิบัติการคลินิกเป็นการสอนที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้เรียนแพทย์ระดับคลินิก ซึ่งมีวิธีการสอนหลายวิธี เช่น การสอนบนหอผู้ป่วย สถานตรวจผู้ป่วยภายนอก และการตรวจรายงาน วิธีการสอนดังกล่าวมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนได้มีกระบวนการคิดอย่างวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้โดยหาวิธีการทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจ สนใจปฏิบัติงาน เป็นนักแก้ปัญหาที่ดี มีความอดทน และให้ข้อคิดติชมแก่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาแพทย์จึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ที่เกี่ยวข้อง เช่น นิสัยในการเรียน หรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทางด้านวิชาการ ทั้งวิชาภาคทฤษฎี และปฏิบัติรายวิชาต่าง ๆ ว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนิสิตแพทย์ให้มีผลการเรียนดียิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาวิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อนิสิตแพทย์ประสบความสำเร็จในการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพแพทย์ตลอดจนมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกช ศิริ. การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- กฤษณา กลิ่นทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์ของ นักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. อัดสำเนา.
- กิติมา ปรีดีดิลก. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2529. อัดสำเนา.
- เกยุร ลิ้มทอง. "การจัดงบประมาณการศึกษา," ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา. สำนักวางแผนการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ, 2512.
- คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนงานวิจัยแห่งชาติตามนโยบายและแนวทางการวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544). 2541. หน้า 5 - 6.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบด้านภูมิหลังด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน และด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," คุรุปริทัศน์. 11 : 54 - 58 ; สิงหาคม 2529.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- เชิดศักดิ์ โสมวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525 : 38.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างแบบสอบถามถนัดทางแพทยศาสตร์สำหรับสอบเข้ามหาวิทยาลัย. กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2528. หน้า 1.

ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ณ

ทบวงมหาวิทยาลัย 9 - 10 มกราคม 2529. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

_____. สหสัมพันธ์พหุคุณ ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รุ่นปีการศึกษา 2527 และรุ่นปีการศึกษา 2528.

กรุงเทพฯ : กองวิชาการ และคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

_____. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการและเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวง มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

_____. การตรวจ บุคลิกภาพและสุขภาพจิตในการคัดเลือกนิสิต นักศึกษาแพทย์ : รายงาน การวิจัย คณะอนุกรรมการสร้างข้อสอบวิชาเฉพาะทางการแพทย์ สำนัก มาตรฐานอุดมศึกษา, 2537 ก.

_____. การติดตามผลแบบวัดความถนัดทางแพทยศาสตร์ในการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาแพทย์. : รายงานการวิจัย คณะอนุกรรมการประสานงานสร้างแบบทดสอบความถนัดทาง แพทยศาสตร์ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2537 ข.

_____. ผลการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพและสุขภาพจิตในการคัดเลือกนิสิต นักศึกษาแพทย์. : รายงานการวิจัย คณะอนุกรรมการสร้างข้อสอบวิชาเฉพาะทางการแพทย์ สำนัก มาตรฐานอุดมศึกษา, 2538.

_____. รายงานการศึกษาศาสนาอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540. ศูนย์สารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษาและสำนักงานปลัดทบวง มหาวิทยาลัย, 2540.

ทัศนีย์ จงสุชัยสิทธิ์และคณะ. รายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 18 - 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536. กรุงเทพฯ : กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่ง ประเทศไทย, 2536.

ทัศนีย์ ตีรวรรณไชย. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พยาบาลในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

- ทิพวัลย์ แก้วทาสี. ปัญหาและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม,
2533. อัดสำเนา.
- ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์. "หลักการเรียนรู้และการสอน," ใน เอกสารโครงการอบรม
เชิงปฏิบัติการงานแพทยศาสตรศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ธันย์ วรรณโชดก. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนิสิตปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เข้าเรียนด้วย สอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย
และสอบคัดเลือกจากระบบโควต้า ปีการศึกษา 2535. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ธีระ รุญเจริญ. "ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น,"
วารสารศึกษาศาสตร์. (1) : 44 - 45 ; ตุลาคม 2529 - มกราคม 2530.
- นคร สมบูรณ์วิทย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะ-
แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542.
- นลินี กิติเวชกุล. การรับรู้การเข้าร่วมและความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตของ นิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
อัดสำเนา.
- นันทวรรณ แก้วเอี่ยม. ความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรม
ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาณิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- นิภา เมธาวีชัย. การประเมินผลการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิสิษฐ์การพิมพ์, 2536.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง ประเมินผลประสิทธิภาพ
ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล. ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.
- ประกายทิพย์ พิชัย. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.

ม.ป.ท., 2520.

ประหยัดศรี เกื่อนศิริ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยมิชชั่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2541.

พจน์ สะเพียรชัย. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์., 2524 : อัดสำเนา.

แพทยศาสตร์, คณะ. หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร, 2527.

แพทยศาสตร์, คณะ. หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคณะแพทยศาสตร์, 2539.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดม-
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524 ก.

_____. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524 ข.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523 : 92.

ภัคตร์เพ็ญ ทิพยมนตรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2541.

ภาวนา ใจประสาท. การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

รัตนา เมืองขลา. องค์ประกอบบางตัวที่ไม่ใช่องค์ประกอบทางสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาริตถมอดินแดง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.

- ราตรี พงษ์สุวรรณ. การศึกษาปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- รุ่งทิวา จันทนพศิริ. การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแมริมวิทยาคม โดยการวิเคราะห์เส้นทาง. เชียงใหม่ : งานแนะแนว โรงเรียนแมริมวิทยาคม เชียงใหม่, 2538.
- วรารภรณ์ บวรศิริ. "การรับนักศึกษาเข้าสถาบันอุดมศึกษา," การศึกษาแห่งชาติ. 17(3) : 21 - 32 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2526.
- วรารภรณ์ เชื้อวสุกุล และคนอื่น ๆ. การเปรียบเทียบทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามคำแหง ที่ผ่านการคัดเลือกประเภทการสอบรวมเข้ามหาวิทยาลัย และประเภทโควต้า. หน่วยศึกษาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- วรรณภรณ์ จิตตกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์ วท. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- วิจิตร ศรีสอาน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.
- _____. "ปัญหาและแนวทางในการสอบคัดเลือกนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย," การวัดผลการศึกษา. 37(8) : 23 - 37 ; มกราคม - เมษายน 2527.
- วันชัย บุพพันทรัพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2528.
- ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สมาคม. และมูลนิธิคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ลูกที่ดี...ของแม่ศรีนครินทร, 2538.
- ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. โครงการศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534. อัดสำเนา.

สงกรานต์ นิยมเสน. "ศิลปและจรรยาแพทย์," ใน ปัจฉิมนิเทศน์นิสิตแพทย์ คณะแพทย-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.

สมใจ ศรีสินรุ่งเรือง. องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2529. อัดสำเนา.

สมพงษ์ สุชีเกตุ. รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2535 - 2539. กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

สมพร พรหมจรรย์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงาน
ประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. อัดสำเนา.

สมโภชน์ อเนกสุข. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สายพิน สุดคิ่ง. "การวัดทัศนคติ และความสนใจ", วารสารการวัดผลการศึกษา. 3 (2) :
7 - 13 ; กันยายน - ธันวาคม 2524.

_____. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

สุพัตรา วิจิตรโสภ. ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. : สงขลา, 2532.
อัดสำเนา.

สุมาลี สุวรรณภักดี. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล
ในเขตภาคใต้ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. ปรินูญานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

- สุวรรณ สุขสมภักดิ์. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษาอาจารย์และผู้บริหาร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิยม. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับ นักเรียน ครู โรงเรียน และสภาพท้องถิ่นกับความสามารถพื้นฐานของนักเรียน ในโรงเรียนประถม ขนาดเล็ก และการวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, ม.ป.ป..
- สุวิทย์ เพียรกิจกรรม. รายงานการประชุมแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 18 - 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536. กรุงเทพฯ : กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2536.
- โสภา ชูพิกุลชัย และ อรทัย ชื่นมนุชย์. จิตวิทยาสังคม, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2518..
หน้า 26.
- สำเนา ขจรศิลป์และบุญเรือง ขจรศิลป์. ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอนแก่น เชียงใหม่ และสงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "ทิศทางใหม่ของการวิจัยการศึกษา," วารสารการวัดผลการศึกษา. ปีที่ 2. 3 : 25; มกราคม - เมษายน 2526.
- อรพันธุ์ ประสิทธิ์วัฒน์. การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- อรุณวงศ์ เทพชาตรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541.

อวยชัย ้วยสุวรรณ. การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. จัดสำเนา.

Astin, A. W. " The Methodology of Research on College : Impact," Part II Sociology of Education. 43 : 437 - 450; 1970.

Atkinson, John W. Motive in Fantasy, Action and Society. New Delhi : Affiliated East - West Press. PVT, Ltd., 1966.

Bloom, Benjamin S. and Others. " Taxonomy of Educational Objectives," Handbook Cognitive Domain. New York : David McKay. 1956. unpagged.

Brody, E. B. and N, Brody. Intelligence. New York : Academic Press, 1976.

Cattell, R. B. The Scientific Analysis of Personality. Harmondsworth : Penquin, 1965.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Harper, 1970.

Dennis, Jeanette Leigh. " A Study of the Contributing Factors Relation to Why American Indian Student Dropout or Graduate from Educational Programs of the University of North Dakota," Dissertation Abstracts International. 42 : 1508 - A - 150 - A; October, 1981.

Edwards, Allen Louis. Technique of Attitude Scale Construction. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc. , 1957.

Eysenck. H. J., W. Arnold and R. Meili. Encyclopaedia of Psychology. London : Search Press. 1972.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Auckland : Mc. Graw - Hill, 1981.

Fleming, Michael C. and Joseph G. Nellis. Principles of Applied Statistics. London : Routledge, 1994.

- Freund, John E. Modern Elementary Statistics. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1979.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill, 1973.
- Horobin, Gordon. "Professional Mystery : The Maintenance of Charisma in General Medical Practice," in The Sociology of the Profession. edited by Robert Dingwall and Philip Lewis. p. 84 - 105. London : The Macmillan Press Ltd., 1983.
- Khan, S. B. " Affective Correlates to Academic Achievement," The Journal of Educational Psychology. 60 (June 1969) : 216 - 221.
- Klarmar, Noyef. "Motivation and the Young Foreign Language Learner," English Language Teaching. 31 : 109 - 111 ; July, 1971.
- Levin, D. E. The Prediction of Academic Performance : A Theoretical Analysis and Review of Research. New York : Russell Sage Foundation, 1965.
- Moore, Wilbert E. The Professions : Roles and Rules. New York : Runsell Sage Foundation, 1970.
- Murray, Edward J. Motivation and Emotion. New Jersey : Prentice Hall, Inc., Englewood Cliffs. 1964.
- Murray, Ruth Beckmann and Judith Proctor, Zentner. Nursing Concepts for Health Promotion. 3 rd. Edition. N. J. : Prentice Hall, Inc., 1985.
- Shore. M. F. and A. H. Leiman. "Parential Perceptions of the Student as Related to Academic Achievement in Junior College," The Journal of Experimental Education. 1960 : 391.
- Spence, J., and R. Helmreich. "Type of Achievement an Achievement- Related Motives and Reward," Achievement and Achievement Motives. San Francisco : W. H. Freeman, 1983.

- Raffini, James p., "The Relationship between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance," Dissertation Abstracts, International Vol.31 : 1085 A - 1086 A; 1970.
- Tinto, Vincent.. "Dropout from Higher Education : A Theoretical Synthesis of Recent research," Review of Educational Research. 45(1) : 89 - 125 ; Winter, 1975.
- Travers, Robert M. Educational Measurement. New York : The Macmillan Company, 1958 .
- Tyler, L. E. The Psychology of Human Differences. 2 nd ed. New york : Appleton Century Crofts, 1956.
- Williamson. E. G. Student Personnel Services in Colleges and Universities. New York : McGraw - Hill, 1961.
- Worthington, H. and Gande W. Grant. " Factor of Academic Success : A Multivariate Analysis," Journal of Educational Research. 65 : 7-10 ; September, 1971.

ภาคผนวก

แผนกวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพมหานคร

กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6

ด้วยดิฉันนางสาวศุภวรรณ พันธุ์ภักดี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อทำเป็นวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร. สมสุข ธีระพิจิตร เป็นประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ เป็นกรรมการ

การวิจัยครั้งนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขอความร่วมมือจากนิสิตแพทย์ในการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้รับจากนิสิตเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างยิ่งและถือว่าเป็นความลับโดยจะนำผลมาเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และการเสนอผลในรูปของส่วนรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อนิสิตแพทย์แต่ประการใด

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากนิสิตแพทย์เป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวศุภวรรณ พันธุ์ภักดี)
นิสิตปริญญาโทเอกการอุดมศึกษา
ผู้ทำวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ คำตอบและ ข้อเสนอแนะของท่านจะถือเป็นความลับ และจะเสนอผลโดยส่วนรวม ซึ่งจะประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในโอกาสต่อไป แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน
- ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง คำชี้แจง

ข้อความต่อไปนี้ เป็นคำถามสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง โปรดอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นท่านมีความคิดเห็นหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องแสดงระดับความคิดเห็นด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ/ความคิดเห็น				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเป็นบางส่วน	ไม่จริงเลย
1.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนในสาขาแพทย์.....					
2.	ผู้ปกครองสนใจเอาใจใส่สอบถามเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของข้าพเจ้า.....					
3.	ผู้ปกครองพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของข้าพเจ้าเป็นประจำเมื่อมีโอกาส.....					
4.	ผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงินแก่ข้าพเจ้าในการเรียนสาขาแพทย์.....					
5.	เมื่อข้าพเจ้าขอค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพิ่มผู้ปกครองจะยินดีเพิ่มให้.....					
6.	ผู้ปกครองให้อิสระกับข้าพเจ้าในการคบเพื่อน.....					
7.	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัด.....					
8.	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาพูดคุยกับผู้ปกครองได้ทุกเรื่อง.....					
9.	เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดผิดพลาดผู้ปกครองจะพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ.....					
10.	เมื่อมีปัญหาข้าพเจ้าจะคิดถึงผู้ปกครองเป็นคนแรก.....					
11.	ผู้ปกครองจะรับฟังเหตุผลในทุกเรื่องเมื่อข้าพเจ้าอธิบาย.....					
12.	เมื่อทำสิ่งใดผิดพลาดผู้ปกครองจะให้โอกาสแก้ไขปรับปรุง.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ/ความคิดเห็น				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ไม่จริงเลย
13.	ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยอิสระ....					
14.	ผู้ปกครองเอาใจใส่สอบถามเรื่องความเป็นอยู่ของข้าพเจ้า.....					
15.	เมื่อข้าพเจ้าไม่กลับบ้านผู้ปกครองจะโทรศัพท์ตามหาเพราะเป็นห่วง.....					
16.	ผู้ปกครองจะคอยเตือนให้ข้าพเจ้าทำงานด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง.....					
17.	ผู้ปกครองเคยมาเยี่ยม ขณะที่ข้าพเจ้าปฏิบัติงานในโรงพยาบาล.....					

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แรงจูงใจในการเรียน

ตอนที่ 2 ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

คำชี้แจง

ข้อความต่อไปนี้ เป็นคำถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียน โปรดอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือแล้วพิจารณาดูว่าข้อความแต่ละข้อนั้นท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องแสดงระดับความคิดเห็นด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ไม่จริงเลย
1.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังเกี่ยวกับการเรียนไว้สูงและพยายามทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้.....					
2.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนแม้ไม่ชอบบางวิชา....					
3.	หากทำสิ่งใดผิดพลาด ข้าพเจ้าจะพยายามแก้ไขปรับปรุงจนกว่าจะสำเร็จ....					
4.	ไม่ว่าจะทำสิ่งใดก็ตามข้าพเจ้าจะพยายามทำจนสุดความสามารถทุกครั้ง.....					
5.	ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าอนาคตของตนเองขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน.....					
6.	งานที่ข้าพเจ้าพอใจจะทำอย่างยิ่งคืองานที่ได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่.....					
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกเสมอว่าตนเองมีความคิดที่จะดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้มีความแปลกใหม่อยู่เสมอ.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงมาก ที่สุด	จริงมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเป็น ส่วนมาก	ไม่จริง เลย
8.	ข้าพเจ้าเรียนอย่างมีความสุขเพราะคิดว่าเลือกเรียนถูกแล้ว.....					
9.	ข้าพเจ้าวางเป้าหมายที่จะเรียนต่อเมื่อจบการศึกษา.....					
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่อผลการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้น.....					
11.	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนกำหนด.....					
12.	ข้าพเจ้านำแนวคิดของผู้ที่สังคมยกย่องว่าเป็นคนดีที่มีความสามารถหรือประสบความสำเร็จมาเป็นแบบในการดำเนินชีวิต.....					
13.	เมื่อการปฏิบัติงานที่ยากประสบความสำเร็จข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจและดีใจ.....					
14.	ในบทเรียนที่ยาก ข้าพเจ้าจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจ.....					
15.	เมื่อข้าพเจ้าเกิดความท้อแท้ ข้าพเจ้าจะคิดถึงคนอื่นที่ด้อยกว่าเพื่อให้เกิดกำลังใจ.....					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นคำถามที่สอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านสภาพการเรียนการสอน ของคณะแพทยศาสตร์ โปรดอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือแล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อมีความเหมาะสมหรือมีความพร้อมตามความคิดเห็นของท่าน แล้วเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องแสดงระดับความเหมาะสมหรือความพร้อมด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	สภาพความเหมาะสมทั่วไปของห้องบรรยายที่จัดไว้ให้ในโรงพยาบาล.....					
2.	ปริมาณแสงสว่างภายในห้องเรียน.....					
3.	หนังสือ ตำราเรียน วารสาร และเอกสารต่าง ๆ					
4.	จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดของคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล.....					
5.	การจัดหมวดหมู่ของหนังสือที่คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล					
6.	เวลาปิดเปิดการให้บริการของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล					
7.	การจัดตารางเรียน.....					
8.	หลักสูตรที่เรียน ซึ่งเน้นการผลิตแพทย์ชนบท.....					
9.	อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	การสอนของอาจารย์โดยภาพรวม.....					
11.	การอธิบายการ สาธิต การยกตัวอย่างประกอบการสอนของอาจารย์.....					
12.	การใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์.....					
13.	การเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามปัญหาในการเรียน.....					
14.	การวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติ.....					
15.	อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในหอพัก.....					
16.	สภาพโดยทั่วไปของหอพักแพทย์ภายในโรงพยาบาล.....					
17.	ความปลอดภัยในการใช้ชีวิตภายในหอพัก.....					
18.	สถานที่พักผ่อน พบปะสังสรรค์ในโรงพยาบาล.....					
19.	สถานที่พักผ่อนของนิสิตในหอพัก.....					
20.	ความสะดวกถูกหลักสุขอนามัยของบริเวณที่รับประทานอาหารเช้าของนิสิต.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

คำชี้แจง

ข้อความต่อไปนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต โปรดอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความแต่ละข้อในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเป็นส่วนมาก	ไม่จริงเลย
1.	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของคณะและมหาวิทยาลัย.....					
2.	ข้าพเจ้ามีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะหรือติชมการดำเนินงานด้านกิจการนิสิตแก่นักมหาวิทยาลัย.....					
3.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬา มหาวิทยาลัย.....					
4.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมชมรมที่เกี่ยวกับศาสนา.....					
5.	นิสิตแพทย์ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของคณะแพทยศาสตร์.....					
6.	เมื่อเรียนในระดับคลินิกข้าพเจ้าสามารถแบ่งเวลามาร่วมกิจกรรมนิสิตได้.....					
7.	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของคณะแพทยศาสตร์.....					
8.	ข้าพเจ้ายินดีให้คำปรึกษาและช่วยงานด้านกิจกรรมแก่รุ่นน้อง.....					
9.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมทำกิจกรรมของคณะ/มหาวิทยาลัย เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบัน.....					
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกความประทับใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่.....					
11.	กิจกรรมวันไหว้ครูเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจ.....					

**ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์
คำชี้แจง**

ข้อความต่อไปนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ โปรดอ่านข้อความทางด้าน
ซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้น ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด แล้วเขียน
เครื่องหมาย (/) ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1.	การเรียนแพทย์ฝึกให้ข้าพเจ้ารู้จัก ทำงานอย่างรอบคอบ.....					
2.	การเรียนแพทย์ฝึกให้ข้าพเจ้ามีความ ละเอียดถี่ถ้วนตลอดจนช่างสังเกตมาก ขึ้น.....					
3.	ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้ทางการแพทย์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับความเป็น อยู่ในสังคมได้.....					
4.	การทำงานแพทย์ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้ และเข้าใจความเป็นไปของมนุษย์มาก ขึ้น.....					
5.	ความรู้ทางการแพทย์ช่วยขัดเกลานิสัย คนให้ดีขึ้นได้.....					
6.	ความรู้ทางการแพทย์ฝึกให้ข้าพเจ้ามี ความเชื่อมั่นในตนเอง.....					
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกศรัทธาในความเสียสละของ แพทย์ที่มีต่อสังคม.....					
8.	ข้าพเจ้ายินดีให้คำปรึกษาด้านการเจ็บ ป่วยนอกเวลาปฏิบัติงาน.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
9.	ข้าพเจ้าคิดว่างานด้านการแพทย์เป็นงานที่เสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพและชีวิต.					
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมกับแพทย์ที่ได้รับยกย่องเป็นแพทย์ดีเด่นในด้านต่าง ๆ....					
11.	อาชีพแพทย์มีอุดมการณ์และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน.....					
12.	ความรู้ทางการแพทย์ช่วยให้ท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....					
13.	ถ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะแนะนำญาติพี่น้องให้เรียนในวิชาชีพแพทย์.....					
14.	ข้าพเจ้าชอบสังเกตและติดตามความเคลื่อนไหวในวงการแพทย์เสมอ.....					
15.	อาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่ท่านชอบที่สุด...					
16.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้ประกอบการวิชาชีพแพทย์มีโอกาสมีฐานะมั่นคง.....					
17.	วิชาชีพแพทย์ทำท่ายความสามารถของข้าพเจ้า.....					
18.	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายในการทำงานบนหอผู้ป่วย.....					

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ ดร. สำเริง บุญเรืองรัตน์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.พ.วันชัย บุพพันเหรียญ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ ศลโกสุม สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์อรุณศรี กุมุท สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวศุภวรรณ พันธุ์ภักดี
เกิดวันที่	16 เดือน มกราคม 2502
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	152 หมู่ 11 แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ 6 (หัวหน้างานบริหารและธุรการ)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานคนบดี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) การบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พ.ศ. 2528 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) รัฐศาสตร์ (บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
ศุภวรรณ พันธุ์รักดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด คือ แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน และแบบสอบถามด้านเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ พบว่า

1. ไม่มีตัวแปรใดในด้านภูมิหลังของนิสิตแพทย์และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่สามารถพยากรณ์ ผลการเรียนรวมในชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 5 ได้
2. แรงจูงใจในการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถพยากรณ์เจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 29.50
3. ผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 5.30

VARIABLES RELATED TO LEARNING ACHIEVEMENT OF MEDICAL
STUDENTS FACULTY OF MEDICINE

AN ABSTRACT
BY
SUPAWAN PHANPHAKDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 1999

The purposes of this research were to determine the relative contributions of students background variables and Learning environmental variables to learning achievement of medical students at the Faculty of Medicine Srinakharinwirot University. The sample of the study consisted of 79 sixth year students, second semester of the academic year 1998. The instruments used to collect data were three - five rating scale questionnaires with open-ended questions, used to collect students background, learning environmental information, and attitude toward the medical profession. Stepwise multiple regression was utilized for data analysis which yielded the following results :

1. There was no variables explained medical students learning achievement which calculated from cumulative grade point average of the whole program.

2. In regression analysis, learning motivation had significant positive effect at .05 level and explained 29.50 percent of medical students attitude toward the medical profession

3. Academic achievement in of secondary school level had significant positive effect at .05 level and explained 5.30 percent of medical students clinical learning achievement.